

Kádár János és Kalevi Sorsa találkozója

Kádár János, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára délután a KB székházában találkozott Kalevi Sorsával, a Finn Köztársaság miniszterelnökével.

A szívélyes, baráti légkörű találkozáson megvitatották a nemzetközi élet időszerű kérdéseit. Állást foglaltak a kelet-nyugati pártbeszéd konstruktív folytatása mellett, és megerősítették országai közötti kapcsolatok fejlesztésével, aktivitásuk fokozásával is hozzájárulnak a nemzetközi feszültség csökkentéséhez, a bizalom építéséhez, a népek javát szolgáló enyhülési folyamat továbbviteléhez.

A találkozón jelen volt Lázár György.

Losonczy Pál, az Elnöki Tanács elnöke a Parlamentben fogadta a finn kormányfőt. A megbeszélésen részt vett Nagy János, Matti Tuovinen, valamint Puja Frigyes és Osmo Väinölä.

Az elmúlt negyven esztendő társadalmi fejlődése

Tudományos ülészak az Akadémián

Az elmúlt negyven esztendő társadalmi fejlődése címmel háromnapos tudományos ülészak kezdődött hétfőn a Magyar Tudományos Akadémia székházában. A tanácskozássorozat Szentágotfalvi János, az MTA elnöke nyitotta meg.

Bevezetőben utalt arra: a konferencia szervezőinek igyekezete arra irányult, hogy társadalmunk fejlődését tudományos mélyszegély és igényességgel a legkülönbözőbb aspektusokból lehessen értékelni, s ebből az értékelésből a ma, és elsősorban a jövő számára tanulságok fogalmazódhassanak meg.

Ezt követően Benke Valéria, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Társadalmi Szemle szerkesztő bizottságának elnöke emelkedett szólásra. A negyven esztendő tapasztalataihoz tartozik — mutatott rá Benke Valéria —, hogy korábbi várakozásainkkal ellentétben a múlt magyar társadalmi viszonyainak nehéz örökségét nem tudtuk minden tekintetben gyorsan megváltoztatni. A szocializmus lehetőségeit kibontakoztatni rendkívül bonyolult, konfliktusokkal terhelt, hosszú társadalmi-történelmi feladat. Természetesen nem kereshetjük e negyven év negatív jelenségeinek mindegyikében a múlt hatását. Magunk sem mindig és mindenben találtuk meg a helyes utat, a megfelelő módszereket; a tévedések, hibák és kudarcok nehezítették, olykor vissza is vetették fejlődésünket. Hangsúlyozta: a magyar történettudomány az utóbbi negyedszázadban jól sáfárkodott a kutatási, alkotási lehetőségekkel. Sokat

tett azért, hogy nemzeti múltunkat tisztábban lássuk, mint valaha. Fontosnak mondotta, hogy a nemzetadat, a társadalmi önismeret kérdéseiben a leegyszerűsítésekkel, az előítéletek igazolásával mentes, reális történelem- és társadalomtudományi szemléletet segítsen elfogadnani a tudomány.

Benke Valéria szolt arról is, hogy a közelebbi és távolabbi múlt elemzésével a szocialista társadalom működési mechanizmusainak jobb megismerését tették lehetővé más társadalomtudományok is. A közgazdaságtudomány, a szociológia értékes eredményeivel hozzájárult a politikai döntések jobb megalapozásához, a társadalom önismeretéhez, az új iránti befogadókészség javításához.

A marxista társadalomtudományok kitüntetett funkciója azon munkálkodni, hogyan lehet a változó körülmények között jobban elérni a szocialista elvek és eszmények érvényesülését.

A következő esztendő legfontosabb tennivalói közül Benke Valéria kiemelte a gazdasági program és az irányítási rendszer átfogó továbbfejlesztését, a településfejlesztés új programját, valamint a politikai intézményrendszer, a szocialista demokrácia folyamatos fejlesztését mint olyan feladatokat, amelyek megvalósításához — a párt közelgő kongresszusán megszülető határozatok nyomán — nagyban hozzájárulhatnak a társadalomtudományok művelői is — mondotta befejezésül.

A továbbiakban a magyar történelem elmúlt négy évti-

zedének jellemző vonásairól Berend T. Iván akadémikus; hazánk nemzetközi helyzetének változásairól Berecz János, az MSZMP KB tagja, a Népszabadság főszerkesztője tartott előadást. A magyar társadalom szerkesztőinek alakulásáról Huszár István, az MSZMP KB tagja, a Társadalomtudományi Intézet főigazgatója számolt be. Szocializmus és nemzetadat a felszabadulás utáni magyar fejlődésben címmel Pach Zsigmond Pál akadémikus, az MTA alelnöke tartott előadást. Az egyes témakörökhöz kapcsolódó referátumok egyebek közt a népi demokratikus államiaság alakulásával és fejlesztésének irányával, a népi demokratikus fejlődés nemzetközi és hazai feltételeivel foglalkoztak. (MTI)

Kalevi Sorsa életrajza

Kalevi Sorsa, a Finn Köztársaság miniszterelnöke, a Finn Szociáldemokrata Párt elnöke 1930-ban született Keuruuban, munkáscsalád gyermekeként. Tanulmányait a Társadalomtudományi Főiskola újságíró szakán folytatta; itt szerzett diplomát, majd a társadalomtudományok kandidátusa lett. 1956 és 1959 között a Tammi könyvkiadó irodalmi szerkesztője, majd a következő hat esztendőben az UNESCO párizsi központjában dolgozott. 1965-től 1969-ig a Finn UNESCO Bizottság főtitkár teendőit látta el.

Kalevi Sorsa 1970 óta parlamenti képviselő. Az első két évben a törvényhozó testület Külügyi Bizottságának elnökeként tevékenykedett. 1972-ben és 1975-76-ban Finnország külügyminisztere, 1972-75-ben és 1977-79-ben miniszterelnöke, majd 1982. február 19-től ismét ő tölti be a miniszterelnöki tisztséget.

Kalevi Sorsa az ötvenes évek elején, diákévei alatt kapcsolódott be a szociáldemokrata mozgalomba. 1969-ben a Finn SZDP főtitkárává, majd 1975-ben a párt elnökévé választották. 1978-ban a Szocialista Internacionálé Leszerelési Konzultatív Tanácsának elnöki, 1980-ban pedig az Internacionálé alelnöki tisztségével bízták meg.

A finn miniszterelnök nem ismeretlen hazánkban, több magyar vonatkozású esemény részese volt mind általa, mind pártfunkcióiban. Személyében 1974-ben először tett hivatalos látogatást hazánkban finn kormányfő.

A magyar- finn kapcsolatok ápolásában kifejtett tevékenységéért a Magyar Népköztársaság Zászlórendje II. fokozatával tüntették ki, a kitüntetést Losonczy Pál 1971-ben, finnországi látogatása alkalmával nyújtotta át Kalevi Sorsának. (MTI)

A döntés elhalasztva

Kis párt kongresszusát ritkán kíséri olyan tömegmértetű figyelem az NSZK-ban, mint a zöldek vasárnap véget ért hamburgi tanácskozása. A dolog voltaképpen már jelenségnek nevezhető, hisz ez a hagyományok nélküli, szinte a seimiből kinőtt politikai mozgalom az elmúlt néhány esztendőben a nyugatnémet társadalom befolyásos tényezőjévé vált. Rácáfolt mindazokra a jóslatokra, amelyek perspektíva nélküli, kérészeletű kísérletnek minősítették a környezetvédők mozgalomát. Sőt a zöldek elmúlt időszakbeli sikerei a tartományi választásokon mind gyakrabban vetik fel azt az alapkérdést: milyen szerepre is vállalkozik majd a párt az országos politika színtjén.

A hamburgi tanácskozás középpontjában annak a kérdésnek a megválaszolása állt, milyen álláspontot foglaljanak el a zöldek a szociáldemokrata párttal való esetleges szövetség ügyében. Az országos elnökség olyan határozati javaslatot terjesztett a küldöttek elé, amely rövid- és középtávon kizárt bármilyen részvételt egy szociáldemokrata vezetésű kormányban, s még azt is ellenezte, hogy a zöldek miniszteri tárcát vállaljanak. E taktika háttérben az a megfontolás állt, hogy a teljes ellenzéki zöldek megismosodását hozhatja. Nem így a párt parlamenti frakciója, amely lényegesen árnyaltabb — ha szabad ezt a kifejezést használni: politikussabb — álláspontot foglal el a szociáldemokratákhoz fűződő viszony kérdésében. Ok nem utasítják el a SPD-vel való közös kormányzás gondolatát, habár a részletkérdésekben még a parlamenti frakció is erősen megosztott.

Eles belső pártviták gyakorta végződnek kompromisszummal. Most is így történt. A környezetvédők pártja nagy többséggel olyan határozatot mellett vokal, amely időben kitolja az alapkérdésre adandó feleletet. Most hozott határozatuk úgy fogalmaz: egyelőre nem látják szükségét, hogy döntsenek más pártokkal történő országos szintű koalícióról. Amíg országos szinten nyitva maradt a szociáldemokratákkal való szövetség kérdése, tartományi és helyi szinten a zöldek a párt illetékes szervezeteinek hatáskörébe utalták a döntést.

Kockázatos lenne bármiféle jóslásba bocsátkozni a szövetségi köztársaság soron következő törvényhozási választásának várható kimeneteléről. Túlságosan hosszú idő van még hátra, az események alakulását ma még átláthatatlan tényezők és történések befolyásolják. Önmagában azonban már az is figyelemre méltó, hogy a zöldek és a köztük, illetve a szociáldemokraták között létesítendő szövetség mennyire az érdeklődés homlokterébe került. A katonapolitika, a korrupciós botrányok, s más baklövések nem használtak a bonni kormánykoalíció tekintélyének, és politikai jövőjét illetően sűrűsödnek a kérdőjelek. Így aztán többszörösen figyelemre méltó, jelzesszerű a szociáldemokraták hesseni szervezetének legfrissebb döntése, amely visszautasította a kereszténydemokraták ajánlatát, hogy a két párt kezdjen tárgyalásokat nagykoalíciós kormány létrehozásáról a tartományban.

Györi Sándor

A teheráni túsdráma vége

Az iráni biztonsági erők vasárnap este megrohamozták a teheráni repülőtéren veszteglő kuvaiti utasszállító gépet és kiszabadították a túsokat — jelentette az IRNA iráni hírügynökség. Ezzel véget ért az a drámai gépeltérítési akció, amely — a korábbi jelentésekkel ellentétben — nem négy, hanem két emberéletet követelt. Az a két kuvaiti, akiknek kivégzését korábban bejelentették, valójában csak megsebesült.

Késő este a terroristák áramfejlesztőt, nem sokkal később pedig orvost és takarító személyzetet kértek, s ekkor sikerült: a biztonsági embereknek feljutniuk a repülőgépre. A IRNA jelentése szerint 20 perc alatt sikerült lefegyverezniük a további három gépből és kiszabadítani a túsokat.

A teheráni külügyminisztérium szóvivője úgy nyilatkozott az IRNA hírügynökségnek, hogy az akcióit csak akkor rendelték el, amikor szertefoszlott a békes rendezés minden reménye. A tervet az iráni külügyminiszter helyettese előzőleg megvitatta Kuvait, Szíria, Száid-

Tolószekben gördítik el az egyik kimerült utast

Arábia és Svájc teheráni diplomataival — mondotta a szóvivő.

A kuvaiti légitársaság 150 utassal és 11 főnyi személyzettel Kuvaitból Karacsiba tartó gépet múlt kedden térítették Teheránba. A légitársaság, akik a hatnapos akció során két amerikai utast kivégeztek.

Kádár János fogadta a Pergamon Press elnökét

Kádár János, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára hétfőn fogadta Ian Robert Maxwellt, az angol Pergamon Press Könyvkiadó Budapestten tartózkodó elnökét. A beszélgetésen jelen volt Barabás János, az

MSZMP KB osztályvezető-helyettese.

A londoni kiadó — a magyar Akadémiai Kiadóval együttműködve — a közeljövőben jelenteti meg angol nyelven Kádár János valószínűleg beszédeit és interjúit.

Elhunyt Szilágyi András

80 éves korában elhunyt Szilágyi András kolozsvári magyar író, a magyar expresszionista irodalom jeles képviselője, aki gyógykezelésen tartózkodott hazánkban.

Szilágyi András 1904. április 25-én született Bálincon. Prágában járt orvosi egyetemre. Legnagyobb hatású műve, az Új Pásztor című regény Párizsban jelent meg 1930-ban.

Az Árhivatal közleménye

A Skoda 120 L típusú személygépkocsin a csehszlovák gyártó műszaki módosítást hajtott végre, ezért a beszerzési ár emelkedett. Ezt figyelembe véve a Bel-

kereskedelmi Minisztérium a Skoda 120 L típusú személygépkocsi fogyasztói árát 1984. december 12-i hatállyal 122 500 forintban állapította meg. (MTI)

Papi békegyűlés Debrecenben

A Hazafias Népfront Hajdú-Bihar megyei bizottsága a megye lelkesítő részére december 10-én délelőtti megyei papi békegyűlést rendezett Debrecenben, a Déri Múzeum nagy előadótermében. A békegyűlésen tájékoztató hangzott el az október 27-28-i országos béke-

konferenciáról. A beszámoló Fodor István, az Országos Béketanács titkára tartotta.

Szintén tegnap ülést tartott az egyházközi békebizottság is, amelyen a X. magyar békekonferencia határozatának értelmében a békemunka további feladatairól tárgyaltak.

Lengyel iskolát sztrájk

A lengyelországi Wloszczow (Kieci vajdaság) szakmunkástanulói-intézetében december 1-én délelőtti sztrájkot robbantottak ki helyi papok annak ürügyén, hogy az iskola vezetői nem engedték meg a diákoknak, hogy keresztek fűgesszenek ki az osztálytermekben.

December 1-én a tanulók az iskola 17 tantermében és büféjében akartak keresztet fűgesszeni a falra, az igazgató azonban ezt nem engedélyezte, és még aznap elváltította a már kifűgesszett vallási jelvényeket.

Az oktatást ezután meghatározatlan időre fűgessztették az iskolában, a diákok azonban ennek ellenére sem hagyják el az épületet. A mintegy 700 tanuló napközben körülbelül 300 sztrájkol az iskolában éjszakára mintegy 150 marad ott, papokkal együtt.

Lengyelországban nem ez az első eset, amikor konfliktus támad amiatt, hogy a hatóságok eltávolítják a keresztek az iskolákból, amelyekben az oktatás az alkotmány értelmében világi jellegű. (MTI)

A Magyar Nemzeti Bank tájékoztatója

Hivatalos devizaárfolyamok
Érvényben: 1984. december 11-től

Devizanem	vételi árf.	közép árf.	eladási árf. 100 egységre Ft-ban
Angol font	6106,70	6112,81	6118,92
Ausztrál dollár	4339,21	4343,55	4347,89
Belga frank	81,54	81,62	81,70
Dán korona	455,43	455,89	456,35
Finn márka	790,82	791,61	792,40
Francia frank	535,10	535,64	536,18
Hollandi forint	1453,11	1454,56	1456,01
Japán yen (1000)	205,48	205,69	205,90
Kanadai dollár	3838,90	3842,74	3846,58
Kuvaiti dinár	16746,13	16762,89	16779,65
Norvég korona	568,51	569,06	569,65
NSZK márka	1638,43	1640,07	1641,71
Olasz líra (1000)	26,52	26,55	26,58
Osztrák schilling	233,28	233,51	233,74
Portugál escudo	30,90	30,93	30,96
Spányol peseta	29,27	29,30	29,33
Svájci frank	1981,97	1983,95	1985,93
Svéd korona	577,62	578,20	578,78
Tr. és cl. rubel	2597,40	2600,00	2602,60
USA dollár	5080,77	5085,86	5090,95

Valuta- (bankjegy- és csekk-) árfolyamok

Pénznem	vételi árf. 100 egys. Ft-ban	eladási árf. 100 egys. Ft-ban
Angol font	5929,43	6296,19
Ausztrál dollár	4213,24	4473,86
Belga frank	79,17	84,07
Dán korona	442,21	469,57
Finn márka	767,86	815,36
Francia frank	518,57	551,71
Görög drachma	36,53	38,79
Hollandi forint	1410,92	1496,20
Japán yen (1000)	199,52	211,86
Jugoszláv dinár	22,35	23,73
Kanadai dollár	3727,46	3958,02
Kuvaiti dinár	16260,00	17265,78
Norvég korona	532,01	566,15
NSZK márka	1590,87	1689,27
Olasz líra (1000)	25,75	27,35
Osztrák schilling	226,50	246,52
Portugál escudo	30,00	31,86
Spányol peseta	28,42	30,18
Svájci frank	1924,43	2043,47
Svéd korona	569,85	595,55
USA dollár	4933,23	5238,44

Az államközi megállapodásokon alapuló hivatalos árfolyamok

Magyar Nemzeti Bank	Vásárolható legmagasabb bankjegy-címlet	Árfolyam 100 egységre Ft-ban
Pénznem		
Albán lek	20	289,00
Bolgár leva	20	1676,14
Csehszlovák korona 500	200,00	
KNDK von	—	910,42
Kubai peso	20	1328,80
Lengyel zloty	1000	24,58
Mongol tugrik	20	606,70
NDK márka	100	575,00
Román lei	100	170,00
Szovjet rubel	10	1770,00
Vietnami dong	—	194,45

Kádár János és Kalevi Sorsa találkozója

Kádár János, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára délután a KB székházában találkozott Kalevi Sorsával, a Finn Köztársaság miniszterelnökével.

A szíves, baráti légkörű találkozáson megvitatották a nemzetközi élet időszerű kérdéseit. Állást foglaltak a kelet-nyugati párbeszéd konstruktív folytatása mellett, és megerősítették országuk készségét, hogy a hagyományosan jó kétoldali kapcsolatokat fejlesztésével, aktivitásuk fokozásával is hozzájárulnak a nemzetközi feszültség csökkentéséhez, a bizalom építéséhez, a népek javát szolgáló enyhülési folyamatok továbbviteléhez.

A találkozón jelen volt Lázár György.

Losonczy Pál, az Elnöki Tanács elnöke a Parlament-Tuovinen, valamint Puja Frigyes és Osmo Väinölä minyöt. A megbeszélésen részt vett Nagy János, Matti Tuovinen, valamint Puja Frigyes és Osmo Väinölä minyöt. (MTI)

Kalevi Sorsa életrajza

Kalevi Sorsa, a Finn Köztársaság miniszterelnöke, a Finn Szociáldemokrata Párt elnöke 1930-ban született Keuruuban, munkáscsalád gyermekeként. Tanulmányait a Társadalomtudományi Főiskola újságíró szakán folytatta; itt szerzett diplomát, majd a társadalomtudományok kandidátusa lett. 1956 és 1959 között a Tammi könyvkiadó irodalmi szerkesztője, majd a következő hat esztendőben az UNESCO párizsi központjában dolgozott. 1965-től 1969-ig a Finn UNESCO Bizottság főtitkárát teendőt látta el.

Kalevi Sorsa 1970 óta parlamenti képviselő. Az első két évben a törvényhozó testület Külügyi Bizottságának elnökeként tevékenykedett. 1972-ben és 1975-76-ban Finnország külügyminisztere, 1972-75-ben és 1977-79-ben miniszterelnöke, majd 1982. február 19-től ismét ő tölti be a miniszterelnöki tisztséget.

Kalevi Sorsa az ötvenes évek elején, diákevei alatt kapcsolódott be a szociáldemokrata mozgalomba. 1969-ben a Finn SZDP főtitkárává, majd 1975-ben a párt elnökévé választották. 1978-ban a Szocialista Internacionálé Leszerelési Konzultatív Tanácsának elnöke, 1980-ban pedig az Internacionálé alelnöki tisztségét bízták meg.

A finn miniszterelnök nem ismeretlen hazánkban, több magyar vonatkozású esemény része volt mind általa, mind pártfunkcióiban. Személyében 1974-ben először tett hivatalos látogatást hazánkban finn kormányfő.

A magyar- finn kapcsolatok ápolásában kifejtett tevékenységéért a Magyar Népköztársaság Zászlórendje II. fokozatával tüntették ki, a kitüntetését Losonczy Pál 1971-ben, finnországi látogatása alkalmával nyújtotta át Kalevi Sorsának. (MTI)

A döntés elhalasztva

Kis párt kongresszusát ritkán kíséri olyan tömegméretű figyelem az NSZK-ban, mint a zöldek vasárnap véget ért hamburgi tanácskozását. A dolog voltaképpen már jelenségnek nevezhető, hisz ez a hagyományok nélküli, szinte a senmiből kinőtt politikai mozgalom az elmúlt néhány esztendőben a nyugatnémet társadalom befolyásos tényezőjévé vált. Rácáfoltt mindazokra a jóslatokra, amelyek perspektíva nélküli, kérészerű kísérletnek minősítették a környezetvédők mozgalmát. Sőt a zöldek elmúlt időszakbeli sikerei a tartományi választásokon mind gyakrabban vetik fel azt az alapkérdést: milyen szerepe is vállalkozik majd a párt az országos politika szintjén.

A hamburgi tanácskozás középpontjában annak a kérdésnek a megválaszolása állt, milyen álláspontot foglaljanak el a zöldek a szociáldemokrata párttal való esetleges szövetség ügyében. Az országos elnökség olyan határozati javaslatot terjesztett a küldöttek elé, amely rövid- és középtávon kizárt bármilyen részvételt egy szociáldemokrata vezetésű kormányban, s még azt is ellenezte, hogy a zöldek miniszteri tárcát vállaljanak. E taktika hátterében az a megfontolás állt, hogy a teljes ellenzéki zöldek megismosodását hozhatja. Nem így a párt parlamenti frakciója, amely lényegesen árnyaltabb — ha szabad ezt a kifejezést használni: politikusabb — álláspontot foglal el a szociáldemokratákhoz fűződő viszony kérdésében. Ők nem utasítják el a SPD-vel való közös kormányzás gondolatát, habár a részletkérdésekben még a parlamenti frakció is erősen megosztott.

Eles belső pártviták gyakorta végződnek kompromisszummal. Most is így történt. A környezetvédők pártja nagy többséggel olyan határozatot mellettt voksolt, amely időben kitolja az alapkérdésre adandó feleletet. Most hozott határozatuk úgy fogalmaz: egyelőre nem látják szükségét, hogy döntsenek más pártokkal történő országos szintű koalícióról. Amíg országos szinten nyitva maradt a szociáldemokratákkal való szövetség kérdése, tartományi és helyi szinten a zöldek a párt illetékes szervezeteinek hatáskörébe utalták a döntést.

Kockázatos lenne bármiféle jóslásba bocsátkozni a szövetségi köztársaság soron következő törvényhozási választásának várható kimeneteléről. Túlságosan hosszú idő van még hátra, az események alakulását ma még álláhatatlan tényezők és történések befolyásolják. Önmagában azonban már az is figyelemre méltó, hogy a zöldek és a köztük, illetve a szociáldemokraták között létesítendő szövetség mennyire az érdeklődés homlokterébe került. A katonapolitika, a korrupciós botrányok, s más baklövések nem használtak a bonni kormánykoalíció tekintélyének, és politikai jövőjét illetően sűrűsödnek a kérdőjelek. Így aztán többszörösen figyelemre méltó, jelzészzerű a szociáldemokraták hesseni szervezeteinek legfrissebb döntése, amely visszautasította a kereszténydemokraták ajánlatát, hogy a két párt kezdjen tárgyalásokat nagyköztársasági kormány létrehozásáról a tartományban.

Györi Sándor

Az elmúlt negyven esztendő társadalmi fejlődése

Tudományos ülésszak az Akadémián

Az elmúlt negyven esztendő társadalmi fejlődése című harmadnapos tudományos ülésszak kezdődött hétfőn a Magyar Tudományos Akadémia székházában. A tanácskozásokat Szentágothai János, az MTA elnöke nyitotta meg.

Bevezetőben utalt arra: a konferencia szervezőinek igyekezete arra irányult, hogy társadalmunk fejlődését tudományos mélységgel és igényességgel a legkülönbözőbb aspektusokból ihelesen értékelni, s ebből az értékelésből a ma, és elsősorban a jövő számára tanulságok fogalmazódhassanak meg.

Ezt követően Benke Valéria, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Társadalmi Szemle szerkesztő bizottságának elnöke emlékedt szövegre. A negyven esztendő tapasztalataihoz tartozik — mutatott rá Benke Valéria —, hogy korábbi várokozásainkkal ellentétben a múlt magyar társadalmi viszonyainak nehéz örökségét nem tudtuk minden tekintetben gyorsan megváltoztatni. A szocializmus lehetőségeit kibontakoztatni rendkívül bonyolult, konfliktusokkal terhelt, hosszú társadalmi feladat.

Természetesen nem kereshetjük e negyven év negatív jelenségeinek mindegyikében a múlt hatását. Magunk sem mindig és mindenben találtuk meg a helyes utat, a megfelelő módszereket; a tévedések, hibák és kudarcok nehezítették, olykor vissza is vetették fejlődésünket. Hangsúlyozta: a magyar történettudomány az utóbbi negyedszázadban jól sáfárkodott a kutatási, alkotási lehetőségekkel. Sokat

tett azért, hogy nemzeti múltunkat tisztábban lássuk, mint valaha. Fontosnak mondotta, hogy a nemzetudat, a társadalmi önismeret, a kérdéseiben a leegyszerűsítések, az előítéletek igazolásaitól mentes, reális történelem- és társadalomszemlélet segítsen elfogadni a tudományt.

Benke Valéria szövege arról is, hogy a közelebbi és távolabbi múlt elemzésével a szocialista társadalom működési mechanizmusainak jobb megismerését tették lehetővé más társadalomtudományok is. A közgazdaságtudomány, a szociológia értékei eredményeivel hozzájárult a politikai döntések jobb megalapozásához, a társadalom önismeretéhez, az új iránti befogadókészség javításához.

A marxista társadalomtudományok kitüntetett funkciója azon munkálkodni, hogyan lehet a változó körülmények között jobban elérni a szocialista elvek és eszmények érvényesülését.

A következő esztendő legfontosabb tennivalói közül Benke Valéria kiemelte a gazdasági program és az irányítási rendszer átfogó továbbfejlesztését, a településfejlesztés új programját, valamint a politikai intézményrendszer, a szocialista demokrácia folyamatos fejlesztését mint olyan feladatokat, amelyek megvalósításához — a párt közelgő kongresszusán megszülető határozatok nyomán — nagyban hozzájárulhatnak a társadalomtudományok művelői is — mondotta befejezően.

A továbbiakban a magyar történelem elmúlt négy évti-

zedének jellemző vonásairól Berend T. Iván akadémikus; hazánk nemzetközi helyzetének változásairól Berecz János, az MSZMP KB tagja, a Népszabadság főszerkesztője tartott előadást. A magyar társadalom szerkezetének alakulásáról Huszár István, az MSZMP KB tagja, a Társadalomtudományi Intézet főigazgatója számolt be. Szocializmus és nemzetudat a felszabadulás utáni magyar fejlődésben címmel Pach Zsigmond Pál akadémikus, az MTA alelnöke tartott előadást. Az egyes témakörökhöz kapcsolódó referátumok egybeek közt a népi demokratikus államiság alakulásával és fejlesztésének irányával, a népi demokratikus fejlődés nemzetközi és hazai feltételeivel foglalkoztak. (MTI)

Kádár János fogadta a Pergamon Press elnökét

Kádár János, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára hétfőn fogadta Ian Robert Maxwellt, az angol Pergamon Press Könyvkiadó Budapestben tartózkodó elnökét. A beszélgetésen jelen volt Barabás János, az

MSZMP KB osztályvezető-helyettese.

A londoni kiadó — a magyar Akadémiai Kiadóval együttműködve — a közeljövőben jelenteti meg angol nyelven Kádár János válogatott beszédeit és interjúit.

Elhunyt Szilágyi András

80 éves korában elhunyt Szilágyi András 1904. április 25-én született Bálincón, magyar író, a magyar expresszionista irodalom jeles képviselője, aki gyógykezelésen tartózkodott hazánkban.

Szilágyi András 1904. április 25-én született Bálincón, magyar író, a magyar expresszionista irodalom jeles képviselője, aki gyógykezelésen tartózkodott hazánkban.

Az Árhivatal közleménye

A Skoda 120 L típusú személygépkocsi a csehszlovák Skoda 120 L típusú személygépkocsi módosított változatát jelenti, ezért a beszerzési ár emelkedett. Ezt figyelembe véve a Bel-

kereskedelmi Minisztérium a Skoda 120 L típusú személygépkocsi fogyasztói árát 1984. december 12-i hatálybalépéssel 122 500 forintban állapította meg. (MTI)

Papi békegyűlés Debrecenben

A Hazafias Népfront Hajdú-Bihar megyei bizottsága a megye lelkeslése részére december 10-én délelőtt megkezdte a békegyűlést rendezte Debrecenben, a Déri Múzeum nagy előadóteremben. A békegyűlésen tájékoztató hangzott el az október 27-28-i országos békekonferenciáról. A beszámó-

lót Fodor István, az Országos Békebizottság titkára tartotta.

Szintén tegnap ülést tartott az egyházi békebizottság is, amelyen a Magyar békekonferencia határozatának értelmében a békekommunka további feladatairól tárgyaltak.

Lengyel iskolai sztrájk

A lengyelországi Włoszczow (Kieci vajdaság) szakmunkástanuló-intézetében a diákok az iskolát ellenében sem hagyják el az épületet. A mintegy 700 tanuló napközben körülbelül 300 sztrájkol az iskolában éjfélig, mintegy 150 maradt ott, papokkal együtt.

December 1-én a tanulók az iskola 17 tanteremben és büféjében akartak kerestetni a falra, az igazgató azonban ezt nem engedélyezte, és még aznap eltávolította a már kifüggesztett vallási jelvényeket.

Az oktatást ezután meghatározatlan időre felfüggesztették az iskolában, a diákok azonban ennek ellenében sem hagyják el az épületet. A mintegy 700 tanuló napközben körülbelül 300 sztrájkol az iskolában éjfélig, mintegy 150 maradt ott, papokkal együtt.

Lengyelországban nem ez az első eset, amikor konfliktus támadt a tanulókkal, hogy a hatóságok eltávolítsák a kegyeseket az iskolákból, amelyekben az oktatás az alkotmány értelmében világi jellegű. (MTI)

A teheráni túszerződés vége

Az iráni biztonsági erők vasárnap este megrohadták a teheráni repülőterén vesztéglő kuvaiti utasszállító gépet és kiszabadították a túsokat — jelentette az IRNA iráni hírügynökség. Ezzel véget ért az a drámai gépeltérítési akció, amely — a korábbi jelentésekkel ellentétben — nem négy, hanem két emberéletet követelt. Az a két kuvaiti, akiknek kivégzését korábban bejelentették, valójában csak megsebesült.

Tolószerződésben gőrdítik el az egyik kimerült utast

Késő este a terroristák áramfejlesztőt, nem sokkal később pedig orvosot és takarító személyzetet kértek, s ekkor sikerült a biztonsági embereknek feljutniuk a repülőgépre. A IRNA jelentése szerint 20 perc alatt sikerült lefegyverezniük a további három géprablót és kiszabadítani a túsokat.

A teheráni külügyminisztérium szóvivője úgy nyilatkozott az IRNA hírügynökségnek, hogy az akciót csak akkor rendelték el, amikor szertefoszlott a békeszerződés minden reménye. A ter- vet az iráni külügyminiszter helyettese előzőleg megvitatta Kuvait, Szíria, Szau-

arábia és Svájc teheráni diplomatáival — mondotta a szóvivő.

A kuvaiti légitársaság 150 utassal és 11 főnyi személyzettel Kuvaitból Karacsiba tartó gépet múlt kedden tértírték Teheránba a légitársaság, akik a hatnapos akció során két amerikai utast kivégeztek.

A Magyar Nemzeti Bank tájékoztatója

Hivatalos devizárfolyamok
Érvényben: 1984. december 11-től

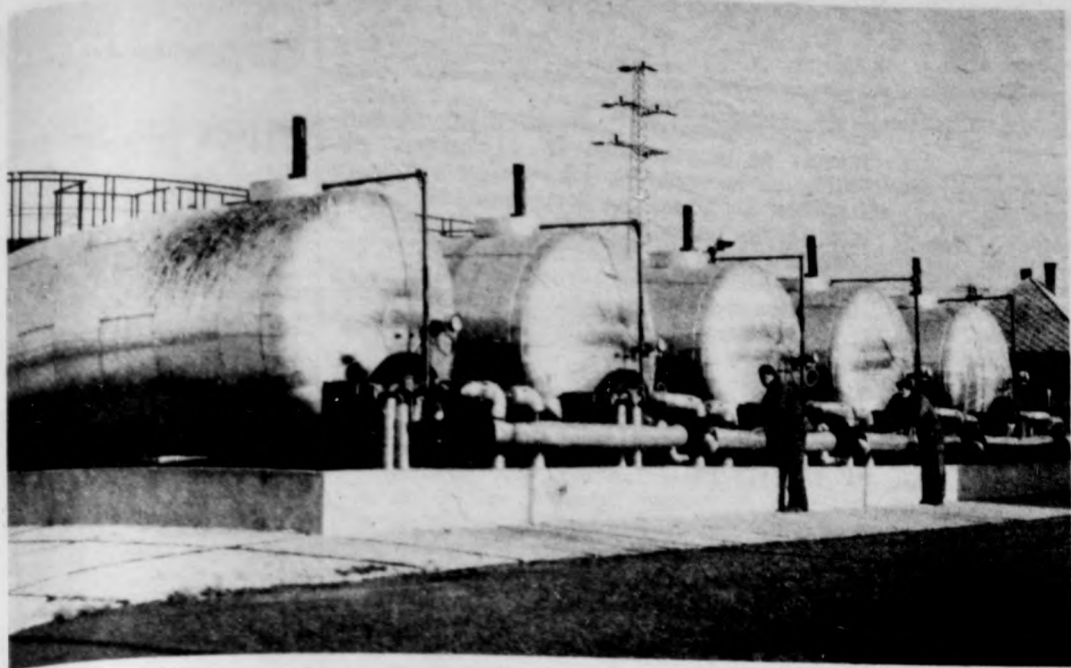
Devizanem	vételi árf.	közép árf.	eladási árf.
Angol font	6106,70	6112,81	6118,92
Ausztrál dollár	4339,21	4345,32	4351,43
Belga frank	81,54	81,62	81,70
Dán korona	453,43	453,89	454,35
Finn marka	790,82	791,61	792,40
Francia frank	535,10	535,64	536,18
Hollandi forint	1453,11	1454,56	1456,01
Japán yen (1000)	205,48	205,69	205,90
Kanadai dollár	3838,90	3842,74	3846,58
Kuvaiti dinár	16746,13	16762,89	16779,65
Norvég korona	568,51	569,08	569,65
NSZK márká	1638,43	1640,07	1641,71
Olasz líra (1000)	26,52	26,55	26,58
Osztrák schilling	233,28	233,51	233,74
Portugál escudo	30,90	30,93	30,96
Spanyol peseta	29,27	29,30	29,33
Svájci frank	1981,97	1983,95	1985,93
Svéd korona	577,62	578,20	578,78
Tr. és cl. rubel	2397,40	2400,00	2402,60
USA dollár	5080,77	5085,86	5090,95

Valuta- (bankjegy- és csekk-) árfolyamok

Pénznem	vételi árf.	eladási árf.
Angol font	5929,43	6296,19
Ausztrál dollár	4213,24	4472,96
Belga frank	79,17	84,07
Dán korona	442,21	469,57
Finn marka	767,86	815,36
Francia frank	519,57	551,71
Görög drachma	36,53	38,79
Hollandi forint	1410,92	1498,20
Japán yen (1000)	199,52	211,88
Jugoszláv dinár	22,35	23,73
Kanadai dollár	3727,46	3958,02
Kuvaiti dinár	16260,00	17265,78
Norvég korona	552,01	586,15
NSZK márká	1590,87	1689,27
Olasz líra (1000)	25,75	27,35
Osztrák schilling	226,50	240,52
Portugál escudo	30,90	31,98
Spanyol peseta	28,42	30,18
Svájci frank	1924,43	2043,47
Svéd korona	560,85	595,55
USA dollár	4933,28	5238,44

Az államközi megállapodásokon alapuló hivatalos árfolyamok Magyar Nemzeti Bank

Pénznem	Vásárolható legmagasabb bankjegy-címlet	Árfolyam 100 egységre, Ft-ban
Albán lek	—	289,00
Bolgár leva	20	1676,14
Csehszlovák korona	500	200,00
KNDK von	—	510,42
Kubai peso	20	1328,80
Lengyel zloty	1000	24,53
Mongol tugrik	20	406,70
NDK márká	100	575,00
Román lei	100	170,00
Szovjet rubel	10	1770,00
Vietnami dong	—	154,45

A bitumenemulziót gyártó üzemrész

Műgyantagyár Nyíradony szélén

Az egykori géppaloma helyére — igaz, évek alatt — de megiscsak gyárat épített a KEMIKÁL. A létesítmény még kisüzemi, legfeljebb közepes méretű, de az egy főre jutó rendkívül nagy termelési érték megnövekedését — nemcsak Nyíradonyban — az Építési Műgyantagyár árszóját.

Ebben az esztendőben 202 millió forintnyi termelési érték elérését tűzték ki célul a debreceni részleggel is rendelkező Építési Műgyantagyár számára, de ettől néhány százalékkal elmaradnak. Az okok közé a kevés importot, az ütemtelen szállítást és a felsorolja Polgári István gyárvezető.

A hosszú nevű gazdasági egység — KEMIKÁL Építőanyag-ipari Vállalat Építési Műgyantagyára — talán legfontosabb termelőágazata a NOVEPOX üzem.

Rendszeresen laboratóriumban kontrollálják az elkészített anyagok előírás szerinti minőségét

Amíg az esztendőben 202 millió forintnyi termelési érték elérését tűzték ki célul a debreceni részleggel is rendelkező Építési Műgyantagyár számára, de ettől néhány százalékkal elmaradnak. Az okok közé a kevés importot, az ütemtelen szállítást és a felsorolja Polgári István gyárvezető.

A hosszú nevű gazdasági egység — KEMIKÁL Építőanyag-ipari Vállalat Építési Műgyantagyára — talán legfontosabb termelőágazata a NOVEPOX üzem.

Amíg az esztendőben 202 millió forintnyi termelési érték elérését tűzték ki célul a debreceni részleggel is rendelkező Építési Műgyantagyár számára, de ettől néhány százalékkal elmaradnak. Az okok közé a kevés importot, az ütemtelen szállítást és a felsorolja Polgári István gyárvezető.

A NOVEPOX üzem készterméket is gyárt. A ragasztó különböző nehézségi fokú lapok mellé adja a lapokat gyártó Építéskemikália-ipari Vállalat. Az évi rendelkezésmintán néhány száz tonna, s az együttmű-

ködés kilátásai biztatóak, a partneri kapcsolat stabil. A késztermékek közül a lakosság számára szinte ismeretlen a VDW 105 U jelű önterülő padlóbevonó anyag. A 1-1,5 milliméter vastagságban élelmiszer-ipari üzemek, konzervgyárak alkalmazzák, ahol a híganyagot padlóra termesztés közegészségügyi feltételeihez tartozik. Ebben az esztendőben — kihasználva a már említett műszaki kapcsolatot az NSZK-beli céggel — az eddignél jobb minőségű terméket sikerült előállítani.

A másik, VDW 107 jelű gyantát már ipari üzemekben alkalmazzák. Az 1 centiméter vastag bevonat gyártását — döntően hazai alapanyagokból — ebben az esztendőben kezdték meg.

A nyíradonyi építési műgyantagyár második nagy termelőrészlege a bitumenemulziós üzem, melynek építési munkákhoz és a közlekedési utakhoz készítették a két esztendővel ezelőtt fejeződött be. A francia SCREG cég eljárását felhasználva olyan módon is építhető út, hogy a meleg bitu-

men alkalmazását elkerülik. A minisztérium kezdeményezésére nyolc ilyen üzem épült az országban, elsősorban az útépítésre fordítható kevesebb pénz éppúgy közrejátszott, mint a nem megfelelő közét.

Az üzem kapacitása jelenleg még nincs kihasználva. 3500 tonna emulziót adtak el ebben az évben, amiből az útépítésre fordítható kevesebb pénz éppúgy közrejátszott, mint a nem megfelelő közét.

Az üzem kapacitása jelenleg még nincs kihasználva. 3500 tonna emulziót adtak el ebben az évben, amiből az útépítésre fordítható kevesebb pénz éppúgy közrejátszott, mint a nem megfelelő közét.

Az üzem kapacitása jelenleg még nincs kihasználva. 3500 tonna emulziót adtak el ebben az évben, amiből az útépítésre fordítható kevesebb pénz éppúgy közrejátszott, mint a nem megfelelő közét.

Az Építési Műgyantagyár harmadik üzemét különböző termékek, zömmel ragasztók előállításával foglalkozik. Évente 2000-3000 tonna csemperagasztót, tapétagasztót értékesítenek közlekedési, építőipari és kereskedelmi vállalatoknak. A Tenax Super előállításánál ebben az esztendőben sikerült hazai karboxil-metilcellulózzal helyettesíteni az importot, s ezzel is javítani az egyenleget.

A Műgyantagyárhoz tartozik a debreceni KEMIKÁL-részleg is. Szilikonbázisú vegyi faszigetelő, felcsapódó és ellen védő anyagot gyártanak. Ugyancsak a megyeszékhelyen dolgozók állítják elő az élelmiszer-ipari üzemekben használható penészálló festéket, és a sokak által keresett Kapitolt, amiből a szűkös importalapanyag miatt nem tudtak kellő mennyiséget gyártani.

A KEMIKÁL Építési Műgyantagyárnak két hajdúbihari üzemében összesen százötvenen dolgoznak. A kétszázmillió termelési érték-terv elmaradásánál talán fontosabb, hogy az idei esztendőre „megcélzott” 25 millió nyereséget elérik. Ez jórészt az utóbbi időben egyre dinamikusabbá váló műszaki fejlesztésnek, az importtal való takarékoskodásnak köszönhető. Remélhetőleg a népgazdaság számára kedvező tendencia a jövőben is folytatódik, s előbb-utóbb a KEMIKÁL Építési Műgyantagyára is a jók között „jegyzett” gazdasági egységek közé kerül.

Ellenőrzik a tartály tisztaságát

A KEMIKÁL Építési Műgyantagyárnak két hajdúbihari üzemében összesen százötvenen dolgoznak. A kétszázmillió termelési érték-terv elmaradásánál talán fontosabb, hogy az idei esztendőre „megcélzott” 25 millió nyereséget elérik. Ez jórészt az utóbbi időben egyre dinamikusabbá váló műszaki fejlesztésnek, az importtal való takarékoskodásnak köszönhető. Remélhetőleg a népgazdaság számára kedvező tendencia a jövőben is folytatódik, s előbb-utóbb a KEMIKÁL Építési Műgyantagyára is a jók között „jegyzett” gazdasági egységek közé kerül.

A KEMIKÁL Építési Műgyantagyárnak két hajdúbihari üzemében összesen százötvenen dolgoznak. A kétszázmillió termelési érték-terv elmaradásánál talán fontosabb, hogy az idei esztendőre „megcélzott” 25 millió nyereséget elérik. Ez jórészt az utóbbi időben egyre dinamikusabbá váló műszaki fejlesztésnek, az importtal való takarékoskodásnak köszönhető. Remélhetőleg a népgazdaság számára kedvező tendencia a jövőben is folytatódik, s előbb-utóbb a KEMIKÁL Építési Műgyantagyára is a jók között „jegyzett” gazdasági egységek közé kerül.

Ellenőrzik a tartály tisztaságát

A nyilvánosság előnye és hátrányai

EGY DÉLELŐTT A HAJDÚSZOBOSZLÓI ÜGYFÉLSZOLGÁLATI IRODÁBAN

Az idős asszony szociális otthoni elhelyezésre vár. Úgye már „sinen” van, de ő azért naponta bejön. Nem mintha sürgetni akarná Cseke Józsefné szociálpolitikai főelőadót. Eppen ellenkezőleg: a bizalom teljes. S ez megnyilvánul abban is, hogy az idős nő mutatja az új ruhadarabot, amit vett magának, aztán a szomszédokról mondja el a véleményét:

— Képzeld, az a nő a múltkor háloingben kísérte el az urát a sarokig. Hát normális az ilyen?

Cseke Józsefné türelmesen hallgatja a szóradatot; néha azért lopva széttekint, nem zavarja-e kollégáját a túlságosan hangos beszéd. A tanács munká egyik legnehezebb területe az övé. Az emberek magukkal hozzák magánéletük minden gondját-baját. Segítségért jönnek és közben alaposan kitergetik a szennyezőt. Nem is mindig válogatják meg mondandójukat, az amúgy is nagy szót halló idős emberek pedig nem gondolnak arra, hogy hangosra sikeredett közlendőiket nemcsak az illetékes hallja.

— Nem jó ez így — ingatja fejét a főelőadó. — Hogy felelek például adott esetben a hivatali titoktartásért?

Csak átszólnak egymásnak

A hajdúszoboszlói városi tanács ügyfélszolgálati irodájában egy helyiségben intézheti hivatalos dolgait az adóügyi, a szociálpolitikai, az igazgatási (lakás- és gyámügy, népességyintéztartás), ide kell jönni szabálysértési ügyekben és itt intézik az anyakönyvi bejegyzéseket is. A nagy teremben világos, áttekinthető feliratok igazítják útba az ügyfeleket, kellemes, modern a berendezés. Az ügyintézők kis birodalmát elkülönítő térelválasztóknak viszont voltaképpen nincsenek funkciójuk; az itt dolgozók akarla-akaratlánul látják-hallják, mit csinál a másik.

— Jó ez a nyilvánosság? — kérdeztük dr. Sóvágó László osztályvezetőt.

— 1981 óta működik ebben a formában az ügyfél-

szolgálati iroda. Az ügyintézők egymás közötti kapcsolata élénkebb, élőbb, mint korábban. Jobban megismerték egymás munkaterületét, és adott esetben itt csak átszólnak egymásnak. Ezzel az ügyfél várakozási ideje is lerövidül. Sokszor érte az a vád a tanács munkáját, hogy egyik ügyintéző a másikhoz küldözgeti az embereket, így hol ezen, hol azon az ajtón kopogtatnak. Itt egy helyen, meglehetősen nyíltan, és a nyilvánosság előtt folyik az érdemi ügyintézés. Ez előnye, de egyben hátránya is. Bizalmasabb jellegű problémáknál maga az ügyfél is zavartalanul tekint szét: itt mondja el a túlságosan sokáig igénybe vette a főelőadót. dióhéjban egész életét elmesélte.

S ha kényes ügyről van szó?

Németh Istváné gyámügyi főelőadó fáradtan dől hátra a székeben. Eppen most távozott az ügyfél, aki férje testvérét szeretné gondnokság alá helyeztetni — de túlságosan sokáig igénybe vette a főelőadót. dióhéjban egész életét elmesélte.

— Az ügyfeleknek előnyös ez a nyilvánosság — mondja Németh Istváné. — Jóformán mindent el tudnak intézni, még azt is, amit nem akartak, odairányítjuk vagy átkísérjük az illetékeshez. Hozzá tartoznak a kiskorúak ügyei. Fiatalkorúak házassági szándéka esetén a menyasszony majdnem mindig terhes. Érthető, hogy ezt bizalmasan akarják közölni. Vagy a családtagok állásfoglalásánál meg kell kérdezni a férj intím dolgot is. Néha csak pislognak: itt? Vannak kényes ügyek, például szabálysértés, bolti lopás Akarla-akaratlánul látjuk — de nemcsak mi, hanem az itt-tartózkodó ügyfelek is —, ki jött ilyen ügyben. Sajnos, a terem akusztikája olyan rossz, hogy még azt is meghallani, amit a túldoldalon beszélnek. Arról nem is szólva, hogy rossz a szellőzés, a fénynek háttal ülünk Effajta kényelmetlenségek zavarják az egyébként is kimerítő munkát. Ugyanakkor a napi ügyfelfogadás miatt csak a délután marad környezettanulmányok elvégzésére, határozathozatalra. Korábban nyugodtabban és el-

tak is. Az ügyfélszolgálati irodában tízenegyen dolgoznak; többségüket zavarja a monoton zaj. Van, aki minden ajtónyitásra felkapja a fejét. Forgalmuk meglehetősen nagy, minden délelőtt van ügyfelfogadás, csütörtökön pedig egész nap, este fél 7-ig. Szándékosan hoztuk szinkronba a kereskedelem meghosszabbított nyitvatartási rendjével. Aki bejön vásárolni a központba, egyúttal a tanácshoz is betérhet. Az emberek viszont kevésbé élnek ezzel. Talán a vállalatok vezetői is túl liberálisak, könnyen kap engedélyt a dolgozó nap közben a kiléptésre. Pedig ugyanazokkal az érdemi ügyintézőkkel találkozhat csütörtökön este is az ügyfél, mint délelőttönként.

mélyültebben tudunk dolgozni.

Ezt Cseke Józsefné is megértséssel:

— Kevés az idő, hogy feloldozzuk a beérkezett anyagokat. Több tárgyalóra volna szükség. Én nem indulhatok neki üres termet keresni ügyfeleimmel, hiszen néme-ly idős ember járni is alig tud. Irógép csak a tárgyalóban van. Nem fejlődhetünk oda vissza, de az adóügyi elgépí könyvelés volt korábban. Én belátom, az volt a cél: egy helyen, egyszerre lehessen az ügyeket intézni. De a tanácsháza nem egy hely?

Mig kettőjükkel beszélgetek, jönnek-mennek az ügyfelek. A gyámügyi főelőadóra figyelek, de közben hallom, hogy Cseke Józsefné-nek a segélyért folyamodó asszony alkoholista fiára panaszkodik.

A tanács munká rugalmassága, nyíltsága, az ügyintézés gyorsabbá tétele érdekében működik az ügyfélszolgálati iroda, a lakosság-nak, a lakosságért. Ugyanakkor — legalábbis Hajdúszoboszlón — az itt dolgozók munkája jóval fárasztóbb lehet. Lehet róla vitatkozni, megérte-e? Mindenesetre a lakosságnak érdemes megbecsülni ezt a lehetőséget, s nagyobb megértéssel, több türellemmel itélni meg a tanács munkát.

D. Karádi Katalin

Titoktartás?

Az élet jó néhány területét lengi át a titoktartás. Ezekhez a területekhez számíthatunk többek között a pénzügyeket. Nem állunk egyedül e téren a titoktartással. Nyugati országokban az egyik legnagyobb illetlenségek közé tartozik valakinek a fizetése felől érdeklődni. A pénzügyek bizonyos fajtáit pedig államilag garantált diszkreció övezi. (Gondoljunk csak Svájcra, ahol nemrég népszavazás erősítette meg a bankbetétek titkosságát!) A takarékbetétek nálunk is titkosak, felfedésük csak körülhatárolt esetekben lehetséges, akkor ha bűncselekmények ügyében nyomoz a hatóság, s ezeknek köze van a takarékbankhoz tartozó pénzhez.

Sajnos, ez a titkosság csak onnan kezdődik, ahonnan a pénz elindul OTP-beli útjára, amikor valamelyik fiók felveszi a pénzt. Mert vajon diszkreció körülményeket jelent-e az üvegkalkula, amely mögött a kedves kártársnő dolgozik, aki átveszi vagy kifizetheti a pénzüket? Egy csöppet sem. A sorban állók mindent látnak. Azt is, mennyit tesznek be, azt is, mennyit veszünk ki onnan.

Hogy mennyit tesznek be, abból legfeljebb csak következtetni lehet anyagi helyzetünkre. Ez talán az adóhivatalnak jelenthetne valamit, bár aligha van (lesz) emberük arra, hogy az OTP-fiókban lesekkeljen, úgy ítélje meg eltitkolt jövedelmünket. De hogy mennyit veszünk ki, az már mások kíváncsiságát is felcsigázhatja.

S ezzel máris félretehettük az ironikus hangnemet. Mi van akkor — és ki zárhatja ki ezt? — ha rosszra kapható ember áll hátunk mögött, a lakosság bankjának pénztára előtt; sorban? Aki

eredetileg személyi kölcsönt akart csupán fölvenni, szorult helyzetét enyhítendő. S ez az ember — látván, hogy előtte valaki ezrekekből álló köteget vesz át — hirtelen más módját találja ki a pénzszerezésnek. Mondjuk azt, hogy utána megy és elrabolja az ezreket.

A nyugati bankokban — amelyek amúgy is a pénz templomai — jobban ügyelnek. Ott aligha nyílik alkalma illetéktelennek bepillantania a pénzkívők és -betevők pénzügyeibe. Igaz, ott nagyobb összegek forognak, amelyek kamataiból inkább telik a biztonságot szolgáló berendezésekre, de azért mi is tehetünk valamit e téren, amíg az elektronikus pénzkívéti módszerek nálunk is elterjednek.

Félreértés ne essék, nem azt kívánom, hogy a jelenlegi takarékoságra intő gazdasági helyzetben — amelyben persze az OTP-nek is jól jön, ha minél több a betétes — külön helyiséget alakítanak ki, amelyekben csak az OTP-alkalmazottak és a pénzt hozó-vívó ügyfél tartózkodik a művelet lebonyolításának időpontjában. De azt igen, hogy tegyék lehetővé a be-kukkantást a jelenleg alkalmazott üvegkalkulákba az illetéktelenek számára. Akár a szerkezeti anyag megválasztásával, akár például fényt visszaverő, tükröző fólia felragasztásával. S akkor majd nem zavarja az ügyfeleket, hogy boldog-boldogtan belelát pénzügyi műveleteikbe. Talán még a forgalom is emelkedhet attól, ha a betétesek látják, valóban titkos a titkos takarékbetét.

Göz József

KÉPZŐMŰVÉSZETI FIGYELŐ

Értékhangsúlyos meditációk a jubileumi tárlaton

Fegyverek közt hallgatnak a műsák — tartja egy okori szállóige; s ez azt is jelenti, hogy a béke művészetének nem elég önmagáról szólnia, hanem megidéző erejével azt a kollektív retentet is föl kell oldania, amit a háború okozott. A VIII. debreceni országos tárlat anyagának túlnyomó többsége mindkét feladat valamelyikének megfelel. Nem vált egy évforduló programkiállításává; de több jeles művész nem feledkezett meg arról sem, hogy negyven esztendeje egy olyan politikai végehez érkezett a magyar nemzet, amelyből egy új történelmi perspektíva is megszülethetett. Más szóval: a téma önmagában ezúttal sem értékteremtő.

A magyar újjászületés hajnalhasadását képzőművészetünknek mindenekelőtt értékekkel illik köszöntenie. Nem képzelhető el nemesebb tisztelgés a múlt előtt, mint a jelen érintésével a jövő szolgálata. A magyar társadalom „szelárnyékban” van — mondta még nem is olyan rég Illyés Gyula. Ez a helyzet relatív alkalmas arra, hogy a külvilág (de legalább annyira kétkelőző önmagunk) előtt bizonyítsuk: képek vagyunk olyan értékek megalkotására, amelyek egyszerre dokumentálják a nemzet és a művészet vitalitását. A művészet léte függ első fokon attól, hogy hogyan tenntartó közösségekben és közösségekben. Itt az írónia és az önrónia is jogos, ha mögötte a keresés komolysága húzódik meg. Csak a lemondás, az elhúzóds sértett gögje nem jogos; s hiba volna elhallgatni, hogy ettől a zsákutcában fészkelő struccattitűdtől ez a reprezentatív kiállítás sem mentes.

Az irodalomtörténetben akaratlanul is devalváló hangulát használják bizonyos költeményekre az „alkalmi” jelzőt, hoiolt az „alkalom” jelentősége, művészetet ihlető töltése, aktualizál-

hatóságának lehetősége és a megformálás milyensége a döntő. E kiállítás egyik fő erénye, hogy vállalja az „alkalmi” (étsd: a 40. évfordulóhoz kapcsolódó) művek felsorakoztatását és a jelen szemzőgéből közérdekű is tudta tenni azt. *Jelen országos tárlat figyelemre méltó bekeharcos tett a képzőművészet eszközeivel a művészeti befogadás rezonanciáinak világán belül, amely továbbgyűrűzhet a társadalmi cselekvés felé is.* Olyan tudatosan elkötelezett alkotások példázák ezt, mint *Széchy Béta* meglepő hatású térszerkezetet konstruáló Brecht-illusztrációi, *Itányi Katalin* egyik lényeglátó viziója (*Az ember a háborúban*) vagy *Tóth Ernő* (*Rajz a háború ellen*) és *Csorbá Simon* *László* szenvedélyes indulatoktól fűtött tiltakozásai. A szobrászatban is tükröződik ez, talán még evokatívabb erővel. *Janzer Frigyes* a célba vett, ártatlan embert félti (*Gondolatok a háborúról II.*), *Seregi József* pedig a béke angyalának állít régóta hiányzó momentumot (*Angelus pacts*).

A festők, grafikusok, szobrászok — igen jellemző módon — egy közös témában is találkoznak. A XX. századi magyar művészet mártírjáról, Radnóti Miklósról van szó, hisz az ő tragikus mártírhalála is negyven éve történt (*Szabó Tamás* és *Sebestyén Sándor*). A tárlat „pantheonjához” tartozik *Orosz János* vörös szegfűvel, borosphárral és fekete macskával keretezett Illyés Gyulája (*Költő*) és *Feledi Zsuzsa* Marx-képe, valamint *Török Richard* fejszobra Kun Bélá-
ról.

A Radnóti-mártírium mellett más művek is idézik 1944–1945 eseményeit: *Farkas Mihály* áldokumentarista egyszerűséggel megoldott portré-polyptichonja 1917-ig visszanyúlva (*Emlékezés*). *Nagy B. István* témája a földosztás, a későbbi fejlő-

dés „bélyegeivel” mint kol-lázs-imitációkkal (*Jegyzet a földekről*); *Gábor István* egyik alkotásának pedig a „fényes szelek” éveinek dalos-zászlós hangulatjelensége (*Induló*). *Gábor* e „dallás idők” muzeológusa, aki híven megőrzi az egykor élő relikviákat, amelyeket a mai kor jó, ha emlékeként elfogad. Erre utal a legkülsőbb forma is: a falitárlót idéző keret.

Vannak, akik kissé visszaneznek az „alkalom” csöppet sem kikényszerített lehetőségével. 1944. október 19-én semmiféle felvonulás nem volt, ahogy azt *Kapcsa János* egyébként szép képek címe állítja. *Tóth-Vissó Árpád* groteszk clown-figurát festett színtöltésben 1944 rejtőzködő címen; de egyébként másféle képcím sem tenné kimerítőbbé, átgondoltabbá ezt a festményt. *Nagy B. István* érte meg legjobban, hogy ehhez a korhoz nem politikai, hanem történelmi valóságként kell közelednünk. S ily módon nemcsak a mához, hanem a tegnappal előtérbe is köze van; egy folyamatos (függetlenség, földhűség stb.) követi. Ezek a történelmi előzmények a kiállításon is jelen vannak; gondolok *Szilágyi Imre* línoírta és *Tóth Sándor* érmeire.

A kiállítás másik (képzetben felosztott) része nem kötődik szorosan a jubileumi évekhez, de realista — ám stílusban sokszínű! — műveivel tesz vallomást az emberarcú mindennapokról. Ez a konkrétizálható általános-ság teremt közösséget *Héző Ferenc* (*Tanya fákkal*), *Szilágyi Elek* (*Lépcsők*), *Pető János* (*Hajnal I–II.*), *Bíró Lajos* (*Önarckép*), *Gábor Marianne* (*Balaton mentőcsónak*), *Bényi Árpád* (*Forrányár*) és *Kalmár János* (*Tétközlő fiú*), *Nagy Sándor* (*Várakozók*), *Marovits István* (*In Memoriam...*) és *Samu Géza* (*Mitoszlap*) a tárlat és a jubileumot magas művészi szinten reprezentáló alkotásai között. Hangulatviláguk, absztrakciós szintjük és szimbolikus jelentésük-

letük természetesen különböz, de közeles abban, hogy a jelenség semmitmondó felszínétől az emberi lét mélyebb valósága felé haltnak — s nem akarnak abszolúte öntörvényű, valószínűleg világot teremteni. A realista jelző ma valószínűleg igen félreérthető lehet. Egy bizonyos: nem értünk rájta semmiféle „hiperrealizmust”, „újrealizmust”, „új tárgyiasságot”, egyszóval naturalizmust. A naturalizmusnak ezek az újabb megjelenési formái kísértének *Tardos Zoltán* (*Exodus V.*), *Székely Ágnes* (*Édesek a kiscikák is, de csak az anyjuk látszik*) vagy *Marosvári György* (*Téli paradicsom*) munkáin.

Az említett realista módszer és világlátás (ismételtem: különféle stílusú, hangulatú) festményekben sok olyan konkrét szépség van, amely közvetlenül összefügg az emberrel és tárgyi környezetével. Van azonban egy másféle festői szépség is, amely az embert a képi világon kívül, csak szemlélet-elménykereső befogadóként tételezi. E kétféle szépség nem mérhető és nem hasonlítható egymáshoz. A „steril” vizuális szépség példái említet mellett *Bozó Károly* (*Elet*), *Krajcsócs Éva* (*Ablak előtt*), *Váli Desző* (*Megtörtént*), *Szikora Tamás* (*Gondolatok J. A.-ról...*) és *Cs. Uhrin Tibor* (*Hullámzás*) alkotásait. A túlnyomórészt emberközvetlen szobrászatban elmosódottabban jelentkeznek a „kétféle” szépség határai. Kiemelkedik *Matzon Frigyes* műve (*Zárkózottság II.*), szellemes *Huszár Imre* kompozíciója (*Harmónia*). Szembetűnőek az antik reminiscenciák *Váro Márton* (*Niké*) és *Kurucz Imre* (*Torzó*) márványszobrain.

A VIII. debreceni országos tárlat sokkal gazdagabb a tárgyalat felosztásánál. A realizmus és a szépség meghatározó értékeire figyeltünk, s velük együtt néhány ellenpéldára is. A felsorolásból szükségképpen maradtak ki fontos és értékes művek, s bizonyonnyal olyanok is, amelyek a fentebbi nézőpontból nem tartoznak a művészeti összefüggés kívánatos főáramába. Természetesen azon az oldalon is vannak értékek, de — miként a betűhiányos neonreklámok — csak részükben lobbannak. (KLTE-díszudvar)

Eles Csaba

Tévétallózó

A karácsonyi, újévi ünnepek előtt „erőltetett” ütemben dolgoznak a televízió stúdiókban, műhelyekben. A decemberben felvételre kerülő tévéjátékok, filmek, műsorok jelentősebb része ugyanis epp az ünnepek idején kerül majd képernyőre. Természetesen számos mű akad a most forgatandó műsorok gazdag listáján, melyeket majd az új esztendő első negyedében láthatnak a nézők.

Dömölky János rendezésében forgatják a *Pirandello* sajátos filozófiáját, véleményét, életfelfogását közvetítő *Forog a film...* című játékot, amely a mozi hőskorába, a XX. század elejére vezet bennünket. A *Blaskó Péter*, *Jordán Tamás*, *Takács Katalin*, *Szegedi Erika*, *Haumann Péter* és *Fehér Anna* főszereplésével készült tévéjáték egy képzelt filmstúdióban játszódik, ahol is megkezdik az asszony meg a tigris című film felvételit...

Petőfi születésnapjára készül az *Örökkön él* című, *Babiczky László* által rendezett emlékműsor, amely *Petőfi* verseiből, illetve a versek megzenésített alakjaiból állít össze keresztmetszetet: az elmúlt évszázad *Petőfi*-dalait bemutatandó.

Gorkij Élő holttest című művének televíziós változatát *Havas Péter* rendezi. A tévéjáték-főszerepeit *Cserhalmi György*, *Vajda László*, *Temessy Hédi*, *Tordai Teri*, *Györi Ilona*, *Marton Kati*, *Koncz Gábor*, *Tábori Nóra* és *Raksányi Gellért* játszószék. A Móra Könyvkiadó nagyteremben és a Helikon könyvesboltban forgatják az immár hagyományos, a karácsonyi könyvkiadást bemutató, *Könyvek a karácsonyra* alatt című műsort. Ebben írók, kritikusok, jeles emberek, könyvesbolti vásárlók mutatják be a nézőknek legkedvesebb könyveiket. Megszólal többek között *Cseres Tibor*, *Réz Pál* és *Vészi Endre* is.

A számítógép-kedvelők figyelmébe ajánljuk az *Albert József* rendezésében készülő, *Mi és a komputer* című adást. A műsorban többek között megismerkedhetünk a televízió BASIC programozási tanfolyamával, választ kapunk néhány, a nézők által korábban feltett kérdésre is.

Átélni a sikert, elviselni a kudarcot: mindkét élménynek lehet előrevívó, ám visszahúzó ereje is. Az *Útravaló* című, kamaszoknak szánt sorozatműsor tizenhatodik része ezekkel a kér-

déskörökkel foglalkozik. Ugyancsak sorozatműsor a *Zenebona*: a most felvételre kerülő tizenhatodik rész több kerületben, műhelyekben. A beközött bemutatja Magyarország hangversenytermeit, a nádsípkesítés rejtelmeit, további érdekes információkat közöl a billentyűs hangszerekről, s természetesen lemezajánlattal is meg-lepi a nézőket.

Parádés szereposztásban forgatja *Horváth Z. Gergely* rendező *Csiky Gergely* *Nagymama* című művét. A derű, játék főszerepeit *Dayka Margit*, *Töröcsik Mari*, *Eperjes Károly*, *Bessenyei Ferenc* és *Göbbi Hilda* játszószék.

Szerb Antal EX című vígjátéka egy olyan királyról szól, aki nem szeretné hivatalos gyakorolni. Puccsot szervez maga ellen és elhagyja az országot. A szellemes vígjáték többszörös buktatón keresztül drámai igazságot szolgáltat a főhősnek. A játék főszerepeit — *Iohán György* rendezésében — *Mácsi Pál*, *Mensáros László*, *Udvaros Dorottya*, *Márton András*, *Kubik Anna*, *Székelyi József*, *Haumann Péter*, *Gera Zoltán* és *Balázs Péter* játszószék.

A lőrinci sportszarnokban forgatják kétféleszoros sportfilmjét *Lovass Ferenc* rendező. A *Kézilabda Kupa* című műsor rendező szervei — a televízió gyermekműsorainak szerkesztője, valamint a Magyar Kézilabda Szövetség ifjúsági bizottsága — a nyári úttörő-olimpia első három fiú- és leánycsapatát hívják meg egy televíziós kézilabdaversenyre. A verseny célja, a sportág népszerűsítése, ám ezenkívül figyelemfelhívás is: a televízió 1985. január közepén *Pályán maradni!* címmel kézilabdaversenyt indít, amelyen 10–14 éves lányok indulhatnak majd. Ugyancsak gyermekeknek szánt műsor a *Cimborá* negyvenedik adása, amely a *Kincskereső* című lapot mutatja be az olvasóknak. A műsor szerkesztői ezen belül elsősorban olyan verseteket, novellákat válogattak a lapból, amelyeket gyermekek írtak.

Vajon a hivatal van az ügyfélért, avagy az ügyfél a hivatalért? — régi kérdés, számos probléma, tisztázatlanság forrása. A hivatali ügyintézés során az ügyfél nemegyszer úgy látja, a döntések a hivatal kényekedvői függenek. *Litauszki János* rendező *Ügintézőnk* című riportfilmje e rejtelme, világba enged bepillantanunk.

Vadászok, hajtók, bohócok

Telefoninterjú Földes Lászlóval

A magyar popzenei élet egyik legnagyobb vállalkozása 1984-ben a *Hobo Blues Band* *Vadászat* című dupla albuma volt. Az együttes szellemi irányítója, *Földes László* a vadászat ősi, egyetemes ritusát sajátosan köz-európai tartalmak közvetítésére használta fel a koncepciózus lemezen. Látlelete jelen világunk neuralgikus pontjait veszi mikroszkóp alá, a clown szerepbe kényszerült művész szemzőgéből. A *Hobo Blues Band* december 12-én, szerdán 18 órától a debreceni sportszarnokban szerepel, ebből az alkalomból hívtuk fel telefonon az együttes énekes-szerzőjét.

— *Úgy tudjuk, a Vadászat című zenei anyag bemutatására nagyszabású, sokszereplős, látványos színpadi elemeket felvonultatott előadás-készült a HBB. Mit láthat majd a debreceni koncert közönsége?*

— Sajnos, arról le kellett mondanunk, hogy eredeti elképzeléseinket megvalósíthatassuk, mert a Budapest sportszarnokba december 26-ára tervezett hangversenyünk diszleitei a mai napig nem készültek el. Így az országos turné helyett koncerteket adunk néhány nagyvárosban, amelyeken *Vadászat* című albumunk legfontosabb dalait, Mindennek vége című lemeznünk néhány szerzeményét és *Deák Bill Gyula* *Rossz vér* című szólólemeznének egy-két számát szólaltatjuk meg. Reméljük, karácsonyra elkészülnek a diszleitek, s így legalább a Budapest sportszarnok kö-

zönsége előtt bemutathatjuk rendhagyóknak szánt műsorunkat.

— *A Hobo Blues Band nem utolsósorban tartalmas szövegeivel, a mához szóló, komoly mondanivalójával vívott ki magának megkülönböztető helyet a magyar popzenei élet között. Milyen volt a Vadászat fogadtatása?*

— Bár jelentéstartalmait nem könnyű felfogni a rockzenétől csak szorakozást váró fülnek, rendkívüli érdeklődés kísérte a lemez megjelenését. Kinyomott példányait hamar elkapkodták, Budapestben már nem is lehet találni belőle, de érthetetlen módon nem készül belőle utánnyomás. A Neoton Família felvételéből viszont bőséges választék sorakozik az üzletekben.

— *Mire készül Földes László a Vadászat után?*

— Titkot árulok el: szólólemezen és könyvön dolgozom. A kettő összefügg, mindegyik címe: *Fejezetek a csavargók könyvéből*. Azokról akarok írni, akik számomra a legtöbbet jelentették a rockzenében.

— *Szó van arról, hogy a debreceni koncert előtt személyesen is találkozik a közönséggel.*

— A Kossuth Egyetem klubjában működő *Arkadia* kör hívott meg beszélgetésre *Deák Bill Gyulával* szerdán délután négy órára. Természetesen örömmel megyek el, mert nemcsak a színpadon, hanem szemtől szemben is fontosnak tartom a találkozást értelmes emberekkel.

Felvételi előkészítő tanfolyam

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemre (nappali, illetve debreceni kihelyezett esti tagozat), valamint a hasonló felvételi tárgyú főiskolákra felvételi előkészítő tanfolyamot indítanak, amely januártól kb. öt hónapig tart.

Megfelelő számú jelentkező esetén matematikából és történelemből, valamint matematikából és politikai gazdaságtanból (a felvételi tárgyakból) szerveznek elméleti és gyakorlati foglalkozásokat. Az elfoglaltság tekintetén két-három alkalommal 17 órától három-négy óra.

Az előkészítő tanfolyamra azok vehetők fel, akik érettségi bizonyítvánnyal, vagy valamilyen képesítő oklevéllel rendelkeznek, és az általuk választott felsőoktatási intézmény nappali, esti vagy levelező tagozatára való jelentkezés egyéb feltételeinek megfelelnek.

A tanfolyam díja 650 forint, amely a beiratkozás alkalmával fizetendő. Jelentkezési határidő: december 20.

Jelentkezni lehet személyesen vagy levélben (felbélyegzett válaszborítékkal) a KLTE Természettudományi Kar tanulmányi osztály, 4010 Debrecen, Pf. 18. (új épület I. emelet A/101. szoba).

A jelentkezőket itt tájékoztatják a beiratkozás időpontjáról és a tanfolyammal kapcsolatos tudnivalókról.

(turi)

DEBRECEN ÚJKORI MŰEMLEKEI

A siketnémák tanintézete

A Postakert elején — az egykori Fémipari Szakiskola szomszédságában — a Széchenyi utca 60. szám alatt 1913-ban épült fel a siketnémák új tanintézete *Hajós Alfréd* és *Villányi Lajos* budapesti műépítésztervei alapján.

A siketnémák intézete 1903-ban létesült a Siketnémák Gyámlóító Egyesület kezdeményezésére. Az intézet 1903-tól 1913-ig a Csapó utca és Burgundia utca sarkán állott két régi földszintes házban működött, melyek helyére később az ipariskolát felépítették. A két ház közül az egyikben az iskola, a másikban az internátus volt. Az állam 1920-tól az intézet minden kiadását fedezte és 1938-ban megtörtént az intézet államosítása is.

Az új épület építéséhez a telket és az építési anyagot a város adta, az építettség költségeit az állam vállalta. Az építkezés vállalkozói *Fejér Lajos* és *Ritter Ignác* helybeli építésszek voltak, az ellenőrzést az állam-építészeti hivatal részéről *Szűcs Gyula* mérnök végezte.

A kétemeletes, tetőtér-beépítéses, szecesszív formákat felvonultató épület tömeg- és homlokzatformálásában a korszak jellegze-

súlyos épület műemléki védelme indokolt.

Gellér Ferenc
(Fotó Vadász György)

Az utánpótlás legjobbja: Csecsödi Gábor

Idénnyáró a futballbíráknál

A Hajdú-Bihar megyei Labdarúgó Szakszövetség játékeztető bizottsága Debrecenben, fehér asztal mellett tartotta idénnyáró összejövetelét, melyen jelen volt Nemes László, a megyei vezetőségi és sportosztály vezetője, Sándor János, az MLSZ JB elnökhelyettese, s a játékeztető mellett a hozzászólók is.

Szűllői Ferenc, a megyei JB elnöke tartott rövid értekezést, hangoztatva a hajdú-bihari futballbírák ez évi szép eredményeit. Ezúttal

átadta a Kösztnér Vilmos-vándorszerleget az 1984-ben legeredményesebb utánpótlás korú játékeztetőnek, a harmincesztendő Csecsödi Gábornak. Az MLSZ ezüstjelvényét kapta 15 éves működésért Koroknai József és Virágh László, bronzjelvényét, öt éves bíráskodásért Domokos Zoltán, Dulovics István, Mikecz István, Nagy Ferenc és Németh Vilmos, 14 játékeztető pénztalimat kapott, köztük Kiss Ferenc, aki 80. évében is közreműködött bajnoki mérkőzéseken.

Fülep Kornél, a megyei labdarúgó szövetség elnöke a megyei sportosztály és a szakszövetség elnöksége nevében üdvözölte az idénnyáró összejövetel résztvevőit, megköszönve az éves, odaadó, lelkes munkát, s búcsúztatta az 1947-ben játékeztetői vizsgát tett Szűllői Ferencet aki az elnöki teendők alól felmentését kérte. Az elnöki tisztségtől visszavonuló játékeztetőnek Sándor János átadta az MLSZ elismerését jelentő szép, díszes szerleget.

Elutazott a Videoton

December 10-én, hétfőn a Ferihegyi repülőtérrel elutazott Belgrádba a Videoton labdarúgócsapata, az UEFA Kupa visszavágó mérkőzésre. A küldöttséget Dérfalvi Imre, a labdarúgó-szakszövetség elnöke vezeti. Az indulás előtt Kovács Ferenc vezető edző elmondta, hogy a szokásos jól bevált összeállítás tervezi, így várhatóan a D. Dózsa, Vég, Disztel, Csuhay, Horváth — Bur-

csa, Csongrádi, Vadász — Májer, Szabó, Novák tizenegyet lép pályára. Tartalékként Koszta (kapus), Wittmann, Vaszil, Palkovics és Gömöri utazott még a csapattal. A Videoton hétfőn délután már Belgrádban, a mérkőzés színhelyén tartott edzést. Székesfehérvárról mintegy 2000 turista utazik a kupavisszavágó mérkőzés megtekintésére. (MTI)

Téli olimpia — jégkorong

Csehszlovákia—Szovjetunió 5-3

A szombati 4:4 után 24 órával, vasárnap este újabb mérkőzést játszott a szarajevói téli olimpia jégkorongtornájának arany-, illetve ezüstérmese. Ezúttal a vendégként Csehszlovákia volt a jobb, s 5:3 (1:1, 2:1, 2:1) arányban győzött a Szovjetunió ellen. A 9000 néző előtt, svéd—NDK—csehszlovák já-

tékeztetés mellett lebonyolított izgalmas találkozón a nyertes csapatban Lukács (2), Klima, Rosol és Lala volt eredményes, míg a szovjet válogatottban Larionov, Krutov és Homutov. A két „szuperegyüttes” kedden Pardubiceben újabb találkozón méri össze erejét. (MTI)

Sitábor a Magas-Tátrában

A sieseli idény előtt jóval megkezdődött a „mozgolódás” Hajdú-Biharban. A KISZ megyei bizottsága és az Expressz Ifjúsági és Diák Utazási Iroda megyei kiemeltsége sitábor szervező dolgozó fiatalok részére a Magas-Tátrában. A téli sportág kedvelői 1985. január 12-től február 15-ig 8-9 napos turnusokban vehetnek részt a csehszlovákiai táborban. Az utaztatásról és az ellátásról az Expressz, a sifelszerelésről a KISZ gondoskodik. Az érdeklődők jelentkezését december 17-ig várják a megyei KISZ-bizottságon (Debrecen, Simonyi út 14.) vagy a 15-700-as telefonon.

Ma: Vasas—DMVSC

A női kézilabda Magyar Népköztársasági Kupa hatos döntőjének hatodik fordulója bonyolítja le ma, kedden délután. A DMVSC együttese ezúttal Budapesten a Vasas ellen játszik. A csapat ma reggel különbuszal utazik a fővárosba, ahol délután 5 órától kerül sor a Vasas elleni összecsapásra, Brecka és Soltész játékeztetők bíráskodásával.

A mai fordulóban lesz még a Bakony Vegyész—Tatabánya Bányász és a Dunaujvárosi Kohász—Bp. Spartacus összecsapás. Egyébként csütörtökön újabb MNK-mérkőzést játszik majd a DMVSC, mégpedig Debrecenben, délután fél 5-től a nagyerdői sportcsarnokban, Dzsipoff és Kiss bíráskodásával.

Tornász CSB: 3. DUSE

A felnőtt női II. osztályú országos csapatbajnokság negyedik fordulóját rendezték meg a fővárosban, ahol a D. Universitas együttese is részt vett a versenyen, s ebben a harmadik fordulóban harmadik lett. A

négy forduló eredményeinek összesítése alapján a DUSE Rácz, Vajda, Gulyás, Debreceni, Kiss, Szűcs J. összeállítású együttese 13 helyezett pontszámmal a harmadik helyen végzett.

Teremtorna: 1. DUSE

Az elmúlt héten, szombaton és vasárnap ünnepi természetű labdarúgóturnát rendeztek Karcagon, ahol a területi labdarúgó-bajnokság Tisza-csoportjában szereplő négy csapat vetélkedett. A Honvéd Szabó Lajos SE, a Karcagi SE, a Püspök-ladányi MÁV Egyetértés és a

Debreceni Universitas együttese vett részt a viadalon, melyet a debrecniek nyertek meg. A végeredmény: 1. DUSE, 2. Karcag, 3. Honvéd Szabó Lajos SE, 4. Püspök-ladányi MÁV. A torna gólkirálya Varga Lehel (DUSE), kilenc találattal, akit ezért különdíjjal jutalmaztak.

Totótájékoztató

A Sportfogadási és Lottó Igazgatóság közlése szerint a 49. heti totónyeremények az alábbiak: 1. találatos szelvény 4 darab, nyereményük egyenként 1100 000 forint; 2. találatos szelvény 2 darab, nyereményük egyenként 733 735 forint; 3. találatos szelvény 233 darab, nyereményük

egyenként 10 371 forint; 11 találatos szelvény 3246 darab, nyereményük egyenként 964 forint; 10 találatos szelvény 24 234 darab, nyereményük egyenként 182 forint. A közzétett adatok nem véglegesek. (MTI)

A totó 49. heti eredménye: 1, x, 2, 1, 1, 1, x, 1, 1, x, x, 1, 1.

A D. Dózsa ontja a tehetséges cselgáncsozókat

Három új ifjúsági bajnok a tatamin

Szinte nem telik el olyan hónap, amikor ne lehetne beszámolni a Debreceni Dózsa cselgáncsozóinak eredményeiről. Ez semmiképpen sem esik nehezünkre, sőt nemcsak a D. Dózsa vezetőinek, hanem az egész megyei sportközvéleménynek öröm, ha újabb győzelmekről és bajnoki címekről érkeznek híradások a tatamin mellől.

Úgy, mint az elmúlt héten, amikor a Miskolcon rendezett országos ifjúsági cselgáncsbajnokságon a Debreceni Dózsa három versenyzője nyert magyar bajnoki címet.

tudja átalakítani dobás-repertoárját. A korábban „nyerő” jobbról indított válldobás alkalmazásáról le kell mondania, de — a miskolci bajnokság igazolja, hogy — azóta a jobbra kaszáló csipődobást már jól begyakorolta.

Kívánom, hogy az öt éve a Debreceni Sportiskolában kezdett és ez évűl a D. Dózsa-ban folytatódó sportpályafutása még sok sikert hozzon neki. Eddig sem panaszkodhat már, hiszen korábban DSI-s serdülőként kétszer is ezüstérmes volt az OB-n, tavaly pedig Baján — még a KLTE Gyakorló Általános Iskolájának dicsőségét szerezve — úttörő olimpiai nyert. Az ifjúsági bajnokság után jelenleg heti öt edzéssel készül a következő évi versenyekre.

Súlyos sérülés után

mosok, végén pedig az 57 kilogrammosok között fog szerepelni. További eredményessége attól függ, hogy edzői — Fekete Zolt és Kovács Gábor — segítségével válszerűsége után miképpen

A negyedik aranyérem

Ezt teszi klubtársa, Tar Mihály is, aki ugyancsak tizenöt éves, de az 57 kilogrammos súlycsoportban lett bajnok Miskolcon. Misi az édesapjától, a cselgáncsedző idősebb Tar Mihálytól örökölte a sportág szeretetét. A bajuszos, szőkhajú, már most széles vállú fiú hét éve cselgáncsozik. A DSI-ben Illés Mihály edzőnél kezdte, majd Sági Miklósnál folytatta a gyakorlást, és három országos bajnoki címig meg sem állt. Kétszer — a 35 és 38 kilogrammos súlycsoportban — országos úttörőbajnok volt, később pedig a 44 kilogrammos serdülők között lett aranyérmes.

Ezenkívül mint a Békessy Béla Általános Iskola egykori diákja kétszer is nyert úttörő olimpiai. Egy éve került át a D. Dózsa-hoz, ahol a Fekete Zolt—Kovács Gábor edzőpáros egyenletű útját. A Mechwart András Gépipari Szakközépiskola elsős esztendőjében tanulója idén az ifjúsági cselgáncsozók válogatott keretébe is meghívták. Hazánk színeit képviselve Csehszlovákiában első, Ausztriában második lett versenyeken. Legutóbb Miskolcon négy ellenfele közül kettőt győzött le ipont érő kiemelésével.

— A fizikumommal sohasem volt gondom, ezért szívesen alkalmazom az erődobásokat. Leginkább a válldobást. Miskolcon az ifjúsági magyar bajnokság döntőjében klubtársamat, Haja Jánost győztem le hasonlóképben. Főleg technikailag van meg sok tanulmányom.

Beszélgésünk alkalmával kérdésekre — Ki a példaképed? — korábban Fábri Gyuri ezt válaszolta: „Az ember magában bízott és önmaga példaképe legyen.” Tar Misi ugyan magában is hisz, akárcsak Gyuri de nem titkolja, hogy a közelmúlt Európa-bajnokára (akivel nyáron találkoztunk), Tuncsik Józsefre is „felnevez”.

A tizenöt éves Fábri György a Miskolcon rendezett ifjúsági országos bajnokságon a 49 kilogrammos súlycsoportban négy ellenfelet győzött le az aranyéremért. Pedig az év eleji súlyos sérülése miatt igen kicsi reménytelenül teltek el napjai.

— Tavasszal három versenyen indultam, mígnem március 25-én az MNK-ért vívott egyik mérkőzésen eltört a bal vállam. Egy hónapra gipszbe tettem, de végül egy teljes negyedévet kellett kihagynom. Úgy látszott, hogy idén már nem tudok indulni versenyen. Hogy ez mégis sikerült, azt elsősorban klinikai kezelő orvosomnak, DR. MANDY ANDRÁSNAK köszönhetem. Visszatérve a tataminra, Kecskeméten a novemberi országos rangsorversenyen már második lettem, míg óriási örömmel Miskolcon bajnokságot nyertem.

Gyurinak több kilót kellett leadnia, hogy elindulhasson súlycsoportjában. A fogyasztás eléggé megviselte, így nem csoda, hogy hazatérve legnagyobb boldogságot számára a bőséges újraétkezés lehetősége jelentette. Persze a Csokonai Gimnáziumban osztálytársa, J. Trón Lajosné és a barátok gratulációja is jólesett neki. Az idén utoljára indult a 49 kilogrammban, viszont jövő év elején az 53 kilogram-

LABDARÚGÁS

Őszi végeredmény

MEGYEI BAJNOKSÁG	
Felnőttek	
1. H.-szoboszló	15 11 2 2 48—9 24
2. Derecske	15 9 3 3 31—17 21
3. S.-udvari	15 8 4 3 26—9 20
4. Polgár	15 8 4 3 30—32 20
5. K.-apáti	15 8 3 4 32—20 19
6. Kaba	15 7 3 5 23—23 17
7. D. Volán	15 5 6 4 19—14 16
8. Miskepércs	15 6 4 5 18—19 16
9. Nádudvar	15 6 4 5 13—18 16
10. L.-vértés	15 6 3 6 28—19 15
11. Nagyrábé	15 5 3 7 12—23 13
12. Komádi	15 4 3 8 16—24 11
13. H.-téglás	15 4 3 8 19—30 11
14. D. Haladás	15 4 1 10 20—34 9
15. H.-nánás	15 3 3 9 19—33 9
16. Tépe	15 1 1 13 9—43 3

Ifjúságilag	
1. D. Volán	15 12 1 2 52—13 25
2. K.-apáti	15 8 4 3 45—24 20
3. Létavétes	15 8 4 3 36—26 20
4. H.-nánás	15 8 2 5 32—19 18
5. H.-szob	15 7 4 4 31—21 18
6. S.-udvari	15 7 4 4 26—23 18
7. Derecske	15 6 4 5 30—32 16
8. Nádudvar	15 7 1 7 31—26 15
9. Polgár	15 6 2 7 30—32 14
10. H.-téglás	15 6 1 8 23—24 13
11. Miskepércs	15 5 3 7 23—31 13
12. Kaba	15 4 4 7 27—42 12
13. Komádi	15 6 3 6 34—21 11
14. D. Haladás	15 4 3 5 22—32 11
15. Nagyrábé	15 2 2 9 28—39 10
16. Tépe	15 0 2 13 12—77 2

Serdülők	
Déli-csoport	
1. PMAV	9 8 1 0 57—8 17
2. Derecske	9 8 0 1 102—8 17
3. Nagyrábé	9 7 0 2 63—11 14
4. Létavétes	9 5 1 3 64—25 11
5. S.-udvari	9 4 0 5 21—46 8
6. Tépe	9 2 2 5 10—54 6
7. Kaba	9 2 2 5 17—65 6
8. K.-apáti	9 2 1 6 25—45 5
9. Komádi	9 2 1 6 15—48 5
10. Miskepércs	9 1 0 8 8—78 2

Északi-csoport	
1. H.-bősz	11 10 1 0 72—15 21
2. DMVSC II.	11 7 3 1 31—12 17
3. B.-újváros	11 7 2 2 57—13 16
4. H. Vasas I.	11 7 1 3 30—20 15
5. H.-szob	11 6 0 5 29—19 12
6. D. Volán	11 6 0 5 29—19 12
7. H.-nánás	11 5 2 4 26—25 12
8. Polgár	11 3 2 6 17—29 8
9. Nádudvar	11 3 1 7 17—41 7
10. H.-téglás	11 2 2 7 17—57 6
11. D. Haladás	11 2 0 9 11—47 4
12. DMVSC III.	11 1 0 10 5—40 2

Közép-csoport	
1. D. Kintzi II.	9 9 0 0 60—3 18
2. H.-bősz II.	9 6 1 2 39—10 13
3. H.-szob II.	9 6 1 2 23—11 13
4. B.-újváros II.	9 5 1 3 30—20 11
5. D. Kintzi III.	9 3 3 2 21—13 9
6. DMVSC IV.	9 4 1 4 23—16 9
7. PMAV II.	9 4 1 4 23—16 9
8. D. Volán II.	9 2 0 7 10—38 4
9. H. Vasas II.	9 2 0 7 12—54 4
10. DMVSC V.	9 0 0 9 12—66 0

NB I-es szakosztályt szüntették meg Szegeden

A Délép SC elnöksége legutóbbi ülésén úgy döntött, hogy a jövőben nem kívánja szerepeltetni az első osztályban női röplabdacsapatát. Az együttes eredménytelen őszi idényt hagyott maga mögött, tizen-négy mérkőzésen nyertelen maradt, méghozzá úgy, hogy

mindössze három játszmát tudott szerezni az a gárda, amely nyáron veretlenül nyerte az osztályozó küzdelmeit. Az együttes ezek után az egyre szűkülő anyagi lehetőségek miatt úgy határozott, hogy a jövőben nem tartja fenn ezt a csapatát. (MTI)

Asztalitenisz Super Liga

Az idei asztalitenisz Szuper Liga sorozatban szerdán a negyedik fordulóra kerül sor. A magyar együttes Kaposváron mérkőzik az eddig nyertelen hollandokkal. A találkozó esélyeiről a várható összeállításról Juhasz József szakfelügyelő nyilatkozott:

— A térfi egyeseket minden bizonnyal Klampár és Kriston játssza, s a párosban is ők ketten szerepelnek. A nők közül Bátorfi Csilla kétszer is asztalhoz áll: egyéniben, s a vegyes párosban Kriston oldalán. Oláh Zsuzsával is számolhatunk, de

azért döntöttünk mégis Csilla játéka mellett, mert egész évben kiemelkedően szerepelt, jelenleg ő a második számú magyar asztaliteniszező. Az együttes tagja még Takács és Nagy Krisztina.

— Milyen eredményt vár a csapatól?

— Amennyiben a kontinens egyik legjobbjá, Bettine Vrieskoop is játszik, úgy 5-2-es győzelmet jósolok, ha ő nem jön Magyarországra, akkor ennél is nagyobb arányú. Abban biztos vagyok, hogy megszerezük idei második győzelmünket a Szuper Ligában. (MTI)

Tuncsikra nyilvánvalóan eredményei miatt, szakosztálybeli társára, Csász Imrere viszont hórihorgas természetért kell felneveznie Miskolcra. Imre ugyanis tizenöt éves kora ellenére már 195 centiméter magas és 95 kilogramm súlyú!

— Pedig nem sokat eszem! — szabadkozik. Imre egyértelműen a 46 éves korában is sportoló és emberi tulajdonságai miatt tisztelt édesapját tekintve példaképnek, aki mindenféle sportágban megismertette egykoron.

A fiúnak a cselgáncs tetszett meg legjobban és amellett döntött 1978-ban. Meg is erte neki, hiszen 1981-ben bronzérmes lett az országos úttörőbajnokságon, két évvel később a Debreceni Sportiskola színeiben +68 ki-

logrammban az országos serdülő bajnokságban a dobogó legfelső fokára állhatott. Ez évben igazolt át a D. Dózsa Fekete Zolt—Kovács Gábor edzőpáros által vezetett csoportjához. Viszont a decemberi miskolci ifjúsági országos bajnokságra már felnőtt versenyzőtársa, Sefcsik Sándor segítette felkészülését — eredményesen. Imre a +33 kilogrammban lett ifjúsági magyar bajnok!

A jól megtermett fiatalember 1984-től tagja az országos ifjúsági válogatottaknak, amelynek mezében egy csehszlovákiai versenyen — mind az öt ellenfelet iponnal legyőzve — első lett. Az NDK-ban bronzérmes, a BM Szpartakiádon ugyanott ötödik helyet szerzett.

Jövő évi terveiről ezt mondja: — A Péchy Mihály Építőipari Szakközépiskola 2/D osztályában szeretnék majd javítani nem annyira „fényes” (közepes) tanulmányi eredményemen. A sportban jó lenne továbbra is kiérdemelnem az ifi válogatottságot, és örülnék, ha 1985-ben ismét Sefcsik Sándorral készülhetnék a versenyekre.

Remélem, hogy mindhárom újdonsült magyar bajnokunk óhaja teljesüljön fog. En viszont akkor lennék elégedett igazán, ha nevével az 1985. júniusi debreceni ifjúsági Barátság Versenyen (IBV-n) majdan induló ifjúsági válogatott versenyzőként révsorában is találkozni.

Csuhák Zoltán
Fotók: Iklódy János

Postások vetélkedője

A 40 év szabad hazában! vetélkedősorozat megyei döntői után — melyeken összesen negyvenegy csapat vett részt Szolnok, Szabolcs-Szatmár és Hajdú-Bihar megyékben — december 8-án a Debreceni Postaigazgatóság rendezvénytermében tartották a területi elődöntőt. A vetélkedőn tizenöt csapat vett részt, nagy nézőközönséggel, melynek tagjai maguk is játszottak alkalomadtán. Jó színvonalú vetélkedőt sikerült rendezni, minthogy a csapatok általában jó felkészültséggel jöttek el — így minden csapat kaphatott, természetesen a

tudásbeli rangsor szerint, valamilyen jutalmat.

A Debreceni Postaigazgatóság számítógépjátékának csapata lett az első, a hosszabb szombaton a kora délutáni órákba nyúló vetélkedőn. A második a Szolnok-2. postahivatal 1-es számú csapata, a harmadik a Szolnok megyei távközlési üzem, a negyedik pedig a nyíregyházi 1-es postahivatal csapata lett.

Az első három együttes pénzüjteményt kapott, és az első képviseli a területi igazgatóságot a februári országos döntőn.

FOLYÓIRAT-FIGYELŐ VILÁGOSSÁG

„Ne feledd, hogy fiad nem a te fiad, hanem korának gyermeke!” — ezzel a Confuciusz-idézettel kezdte Értékek és generációk című írását Loránd Ferenc, a Világosság most megjelent novemberi számában. A tanulmány eredetije az Iskolatelevizió által szervezett egri nemzetközi munkaértékelés számára készült, s a tizenöt-huszonöt éves fiatalok társadalmi beilleszkedésével, értékintáival, viselkedési problémáival foglalkozik. A lap közreadja egy szociológiai vizsgálat tapasztalatait (Rácz József—Göncz Dániel

és Kéthelyi Judit megfogalmazásában), amelyeket a szerzők egy fővárosi aluljáró „lakói” körében mélyinterjúkkal gyűjtöttek. Pethő Bertalan Társadalmi betegség? címmel a drogfogyasztással kapcsolatos életformamodellekről ad nemzetközi áttekintést.

A Világosság novemberi számából nem hiányzik az új könyvek ismertetése, a külföldi lapszemle sem, az Évforduló rovatban pedig a kétszáz éve elhunyt Denis Diderot-ra emlékezik Ludaszy Mária.

BALESETI KRÓNIKA

Az elmúlt héten megyénk területén 19 személyi sérüléssel járó közúti közlekedési baleset történt.

December 4-én 11 óra körül Hajdúszoboszló és Kaba között, a 4-es számú főút 197. sz. kilométerszelvényében Kracz Gyula (Nyíregyháza, Vécsey u. 1.) az általa vezetett személygépkocsijával egy előtte haladó pótkocsis tehergépkocsi előzésébe kezdett. Attért az úttest megnitrány szerinti bal oldalára és ott összeütközött egy vele szembe érkező lengyel személygépkocsival. A baleset során hat fő könnyű sérülést szenvedett.

December 4-én 13.30 óra körül Debrecenben, a Lefkovic és az Apafi utca kereszteződésében Nyisznyik József (Debrecen, Burgundia u. 9.) fűrészmunkagéppel balra akart kanyarodni. A manőver végrehajtása során azonban nem győződött meg a kanyarodás veszélytelenségéről és összeütközött egy előzésben levő személygépkocsival. A fűrészgép felborult, vezetője könnyen megsérült.

December 5-én 19.15 óra körül a 48-as számú főút 5. kilométerszelvényében Gajdos István (Nyírmártonfalva, Reviczky tanya 19.) személygépkocsijával közlekedve a sűrű ködben későn észlelte a vele szemben az úttest közepén haladó gyalogost, és elütötte. A gyalogos súlyosan megsérült.

December 6-án 8.20 óra körül a 4-es számú főút, 220. kilométerszelvényében Paulini Rudolf NSZK állampolgár az általa vezetett személygépkocsijával figyelmetlensége miatt nekiütközött az úttest jobb szélén kivilágítva álló tehergépkocsinak. A szerencsétlenül járt gépkocsivezető sérüléseibe a helyszínen behalt.

December 6-án 21 óra körül Létavértesen, a Baross utcán a fiatalok B. Gy. az általa vezetett személygépkocsival elütött két gyalogost, akik közül az egyik súlyos, életveszélyes a másik könnyű sérülést szenvedett. B.

és Kéthelyi Judit megfogalmazásában), amelyeket a szerzők egy fővárosi aluljáró „lakói” körében mélyinterjúkkal gyűjtöttek. Pethő Bertalan Társadalmi betegség? címmel a drogfogyasztással kapcsolatos életformamodellekről ad nemzetközi áttekintést.

A Világosság novemberi számából nem hiányzik az új könyvek ismertetése, a külföldi lapszemle sem, az Évforduló rovatban pedig a kétszáz éve elhunyt Denis Diderot-ra emlékezik Ludaszy Mária.

102. születésnapját ünnepelte népes családja körében Fejes Béla, Debrecen legidősebb lakója. A kintő egészségnek örvendő idős férfi a rendszeres fizikai munkának köszönheti hosszú életét

(Fotó: Lek Gábor)

Nívódíjak gyermektáncosoknak

A múlt hét végén a fővárosban, a Budapest Sportcsarnokban megtartott Néptánc-antológián kiosztották a Népművelési Intézet és a Magyar Űttörők Országos Szövetsége által meghirdetett gyermektáncpályázat díjait.

Hajdú-Bihar megyéből az alábbi csoportok kaptak díjakat: a derecskei Bocskai

Általános Iskola gyermektáncosportja Csik Istvánné Hej, Váralja... című koreográfiájáért (tízezer forint); a berettyóújfalui Bihar együttes gyermektáncosportja Neuwirth Annamária Aki nem lép egyszerre című koreográfiájáért (négyezer forint) és a Bihar együttes gyermekzenekara (kétezer forintos zenei nívódíj).

HÍREK

HÍRSZERKESZTŐ: GÖRÖMBÖLYI LÁSZLÓ — TEL.: 12-144

Várható időjárás: Eleinte jobbára borult, helyenként páras, ködös idő, szóróviharos gyöngye eső, havazás, élénk nyugati, délnyugati szél várható. Később északira fordul és gyakran megerősödik a szél, csaknem mindenütt megszűnik a köd, felszakadozik a felhőzet, a felhőátvonalat szóróviharos zápor, hózápor kíséri. A legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 2, 7 fok között alakul.

AUTOSOK FIGYELMÉBE! Az Autóklub díjmentes fényszóró-beállítását és fagyáspont-vizsgálatot végez december 15-én, szombaton 8-tól 13 óráig Debrecenben, a Szabadság útja 96. szám alatti műszaki állomáson.

BASIC-TANFOLYAM. A személyi számítógépek alkalmazását segítő tanfolyamot szervez a TIT megyei szervezeté december 13-tól. Jelentkezni a szervezett megyei titkárságán (Vörös Hadsereg útja 45-47.) naponta délután 4 és 7 óra között lehet.

FOLKKLUB. Egyebek között John Lennon-emlékműsor is szerepel a debreceni Folkklub következő estjén, december 13-án, csütörtökön este 8 órától. Az Ybl Miklós Műszaki Főiskola kollégiumában fellép a Vujicsics, a Zsarátok és a Kolinda együttes.

KOZMETIKAI KIÁLLITÁS. A szépségápolás kultúrája címmel Bibókné Gondai Judit mutatja be mini krém- és parfümjárművet december 16-án délután 3 órától a Kölcsey Művelődési Központ előcsarnokában. Az érdeklődők sminkbemutatót is láthatnak, valamint beszélgetést hallhatnak a Helia D történetéről.

ARANYLAKODALOM. A Püspökudvarban élő Széll Lajos és felesége, született Györi Margit 1934. december 12-én kötött házasságot. Az idős házaspár gyermekei, unokái és dédunokái körében ünnepi házassága ötvenedik évfordulóját.

Részletek a zenés játékból. 14.40 Hangos szótár: mecenás, mentor, mea culpa. 15.00 Hírek. Utközben. 15.05 Nicolai Hertel színtéztörténelméről. 15.20 Könyvről könyvről. 15.30 Csúcsjörgalom. 16.58 Műsorismertetés. 17.00-17.05 Hírek. Utközben. 17.27 Reklám. 17.30 Tini-toni. 18.30 Táncházi muzsika. 19.00 Hírek. Utközben. 19.05 Csak fiataloknak! 20.00 Zselher-műveiből. 20.26 Hosszúhajú műveidelem. Epizódok Gárdonyi Géza regényéből. 21.00 Hírek. Utközben. 21.05 Emlék — Elvis Presleynek. 22.00 Zeneközze a hallgató. Közben: 23.00-23.20 Hírek. Időjárás. Sport. 24.00-4.30 Éjrtől hajnalig.

3. MŰSOR: 9.00 Hírek. Időjárás. 9.03 Műsorismertetés. 9.05 A kiállítóterem programjából. 9.08 A zeneirodalom remekműveiből. 10.04 Mefistofele. Operaszíndarab. 10.45 Jan Garbarek dzsesszgyűjtésének szegedi hangversenye. 11.30 Zenei arany. 12.30 Magyar irodalmi arcképcsarnok. Laczko Géza. 13.00 Hírek. Időjárás. 13.03 Műsorismertetés. 13.05 Világújság. 13.20 Nagy mesterek kamarazenejéből. 14.43 Prix Brno 1983. 15.30 Zenei tükör. 16.00 Az Alami Orosz Enckar Csalkovszkij-műveket énekel. 16.16 Magyar zeneszerzők. 17.00 Iskolatéli. 17.30 Holnap közevitjük. 17.50 Porgy és Bess. Operaszíndarab. 18.30 A Magyar Rádió szerb-horvát nyelvű nemzetiségi műsora Pécsről. 19.00 Hírek. Időjárás. 19.03 Műsorismertetés. 19.05 A Magyar Rádió német nyelvű nemzetiségi műsora Pécsről. 19.35 A Poznani Rádió kamarazenei zenekara hangversenye. Közben: kb. 20.25-20.45 Műterem a pin-cében. Borsos István szobrászpedagógussal beszélgetés. Kb. 21.20 Vendégeink voltak. Kb. 22.00 Operagyűjtés. 22.30 Egy év koporsóban. 22.46 Most érkezett. 23.30-23.33 Hírek. Időjárás.

NYÍREGYHÁZA: 17.00 Hírek. 17.05 Slágerkettősök. 17.20 Tízantúli kátedoskóp. A tartalom: Egészségünk. Dr. Baráz Sándor előadása a közúti baleseti elsősegélynyújtásról — Kontármunkák (Várkonyi Zsuzsa) — Számok nyelven (Göncz Mária) — Autóalkatrészkereskedés (Horvát Péter). 18.00-18.30 Észak-tiszántúli krónika Lapszemle. Hírösszefoglaló. Műsorlevezetés. (A nap szerkesztője: Antal István.)

1984. DECEMBER 11., KEDD ARPÁD NAPJA
A Nap két 7.22 — nyugszik 15.53 óraker

ÉVFORDULÓNAPTÁR

Százharmincöt évvel ezelőtt, 1849. december 11-én született, 66 77 éves korában, 1926-ban hunyt el Ellen Key svéd írónő, a nőmozgalom és a haladó gyermeknevelés éharcosa. Gazdag, liberális nézetű politikai és fődolgozó lányaként nőtt fel, 1868-tól tanár, majd 1873-tól három évtizeden át előadó volt a stockholmi Munkálintézetben. A százforduló környékén a szociális és politikai élet egyik legismertebb, világhírűvé vált alakja, aki a kereszténységet fiatalon elhagyta, hogy egy enyhén panteista (vagyis az istent a természetet azonosító) fejlődés hívévé szegődjön. Műveivel, cikkeivel, nagy hatású szónoklataival hamarosan a nők egyenjogúságáért küzdő mozgalom élére került, de két év múlva — sajátos női munkaterületek kijelölését szorgalmazta s a női és a férfi intellektus közti különbségétel híve volt — sokkal kevesebb sikert aratott, mint utóbb a gyermeknevelés radikális megújítását célzó mozgalmaival. Ezzel kapcsolatos elveit és érveit egy tucat nyelvre lefordított könyvében (A gyermek évszázada, 1906) foglalta össze.

Óvatos optimizmussal közelített a honi szocialista mozgalomhoz. Nagy része volt a avyolórás munkanap kivívásában, s a nők szavazati jogának rendezésében.

PROGRAMOK

DEBRECEN

14 óra: János vitéz — a Vottna bábgyűjtés műsora a Kölcsey Művelődési Központ báb-színházában.
16 óra: Az idős kor pszichológiája: Az idős korúak szociális gondozása — előadások az újkerti egészségügyi hét keretében a Háman Kató út 42-44. szám alatti párhelyiségben.
18 óra: Világjárók klubja — Csehszlovákiáról tart előadást dr. Tóth Árpád és Szokol Miklós a DOTE I. számú Beiklinikájának tantermében.
19 óra: Hangverseny — Tóth Márta (harsona), Péter Marianna (kürt) és Baka Zoltán (trombita) egyetemi tagozatos hallgatók hangversenye a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola debreceni tagozatának hangversenytermében.

HANGVERSENY. Hans Richter NSZK-beli karmester vezetésével ad hangversenyt december 12-én, szerdán este fél 8-kor Debrecenben a Bartók teremben a Budapesti MÁV Szimfonikus Zenekara. A műsorban (amelyben közreműködik Gyarmati Vera hegedűművész) Beethoven-, Mozart- és Haydn-művek szerepelnek.

Autósorszámok

Trabant Lim. Hyc. (Bp.)	1125
Trabant Hyc. Combi (Bp.)	1132
Trabant Lim. (Deb.)	19662
Trabant Combi (Bp.)	9174
Wartburg Lim. (Bp.)	13683
Wartburg de Luxe (Bp.)	20394
Wartburg de Luxe st. (Bp.)	4176
Skoda 105 S (Deb.)	7137
Skoda 120 L (Deb.)	9660
Skoda 120 GLS (Bp.)	994
Lada 1200 (Deb.)	20481
Lada 1300 S (Deb.)	9312
Lada 1500 (Deb.)	8445
Lada Combi (Deb.)	3165
Moskvics (Bp.)	12485
Polski Fiat 135 P (Bp.)	20122
Polski Fiat 1500 (Bp.)	4908
Dacia (Deb.)	14172
Zastava (Bp.)	7087

KÖZLEMÉNYEK

A Volán Utazási Iroda autóbussos társasutal szervez december 19-én Nagyvárada. Részvételi díj: 224,- Ft/76. Jelentkezés, bővebb felvilágosítás Debrecen, Kossuth u. 43. Telefon: 10-095. 12-837. (x)

Fogsorjavítás, húzás Hajdúszoboszlón, a Pati utca 2-ben Zsolodos fogász. Gyors, olcsó! (x)

Értesítjük megrendelőinket, hogy a gázkemények belécsévesztési munkáit ismét beindítottuk. Fáklya Szakszolgálat, telefon: 60-973. (x)

Aramszűnet lesz december 15-én 8-14 óráig a Mátyás király utcán a Sűveg utcától a Kacsigány utcáig, a Magyar utcán a Mátyás király utcától a Sarkantúry utcáig. (x)

MOZI • SZÍNHÁZ • TV • RÁDIÓ

MOZI

Barbara királyné sírfelirata (lengyel). Vig 4. Apolló n. 10. n. 12. Meteor n. 6. Carmen (spanyol). Kliniká 5. Hat fézengűz (amerikai). Apolló 8. Delta f. 6. Szent Lőrinc északja (olasz). Meteor n. 8. A Birodalom visszajár (amerikai). Horváth A. 6. A fekete herceg (szovjet). Vig kamara f. 5. f. 7. István, a király (magyar). Apolló 4. 6. Felemelt hely! Mária-nap (magyar). Híradó hn. 4. hn. 6. Neven: Senki (olasz). Meteor mese 3. n. 6. Az olaszok hihetetlen kalandjai Leníngrádban (olasz). Vig n. 10. Pacsi Manó frizurája (magyar). Híradó f. 12. hn. 2. A pap, a kurtizán és a marányos hős (amerikai). Híradó f. 10. hn. 8. Szexis hétvége (olasz-francia). Vig 6. n. 9. Szuperzaru (olasz). Vig n. 12. hn. 2. Vadállatok a fedélzetén (szovjet). Apolló hn. 3. Zárkórú ea.: Meteor 3.

SZÍNHÁZ

Csokonai Színház
19 óra: Varázsfuvola — Erkel-bérlé.

TELEVÍZIO

BUDAPEST, 1.: 8.08 Műsorismertetés. 8.10 Tévétorna. 8.15-9.35 Iskolatéli. 9.35 Moszkvától Szociál. Szovjet rövidfilm. 9.50 Extra lottósorsolás. 10.05 Hírek. 10.10 Hírek. 10.15 Hírek. 10.20 Hírek. 10.25 Hírek. 10.30 Hírek. 10.35 Hírek. 10.40 Hírek. 10.45 Hírek. 10.50 Hírek. 10.55 Hírek. 11.00 Hírek. 11.05 Hírek. 11.10 Hírek. 11.15 Hírek. 11.20 Hírek. 11.25 Hírek. 11.30 Hírek. 11.35 Hírek. 11.40 Hírek. 11.45 Hírek. 11.50 Hírek. 11.55 Hírek. 12.00 Hírek. 12.05 Hírek. 12.10 Hírek. 12.15 Hírek. 12.20 Hírek. 12.25 Hírek. 12.30 Hírek. 12.35 Hírek. 12.40 Hírek. 12.45 Hírek. 12.50 Hírek. 12.55 Hírek. 13.00 Hírek. 13.05 Hírek. 13.10 Hírek. 13.15 Hírek. 13.20 Hírek. 13.25 Hírek. 13.30 Hírek. 13.35 Hírek. 13.40 Hírek. 13.45 Hírek. 13.50 Hírek. 13.55 Hírek. 14.00 Hírek. 14.05 Hírek. 14.10 Hírek. 14.15 Hírek. 14.20 Hírek. 14.25 Hírek. 14.30 Hírek. 14.35 Hírek. 14.40 Hírek. 14.45 Hírek. 14.50 Hírek. 14.55 Hírek. 15.00 Hírek. 15.05 Hírek. 15.10 Hírek. 15.15 Hírek. 15.20 Hírek. 15.25 Hírek. 15.30 Hírek. 15.35 Hírek. 15.40 Hírek. 15.45 Hírek. 15.50 Hírek. 15.55 Hírek. 16.00 Hírek. 16.05 Hírek. 16.10 Hírek. 16.15 Hírek. 16.20 Hírek. 16.25 Hírek. 16.30 Hírek. 16.35 Hírek. 16.40 Hírek. 16.45 Hírek. 16.50 Hírek. 16.55 Hírek. 17.00 Hírek. 17.05 Hírek. 17.10 Hírek. 17.15 Hírek. 17.20 Hírek. 17.25 Hírek. 17.30 Hírek. 17.35 Hírek. 17.40 Hírek. 17.45 Hírek. 17.50 Hírek. 17.55 Hírek. 18.00 Hírek. 18.05 Hírek. 18.10 Hírek. 18.15 Hírek. 18.20 Hírek. 18.25 Hírek. 18.30 Hírek. 18.35 Hírek. 18.40 Hírek. 18.45 Hírek. 18.50 Hírek. 18.55 Hírek. 19.00 Hírek. 19.05 Hírek. 19.10 Hírek. 19.15 Hírek. 19.20 Hírek. 19.25 Hírek. 19.30 Hírek. 19.35 Hírek. 19.40 Hírek. 19.45 Hírek. 19.50 Hírek. 19.55 Hírek. 20.00 Hírek. 20.05 Hírek. 20.10 Hírek. 20.15 Hírek. 20.20 Hírek. 20.25 Hírek. 20.30 Hírek. 20.35 Hírek. 20.40 Hírek. 20.45 Hírek. 20.50 Hírek. 20.55 Hírek. 21.00 Hírek. 21.05 Hírek. 21.10 Hírek. 21.15 Hírek. 21.20 Hírek. 21.25 Hírek. 21.30 Hírek. 21.35 Hírek. 21.40 Hírek. 21.45 Hírek. 21.50 Hírek. 21.55 Hírek. 22.00 Hírek. 22.05 Hírek. 22.10 Hírek. 22.15 Hírek. 22.20 Hírek. 22.25 Hírek. 22.30 Hírek. 22.35 Hírek. 22.40 Hírek. 22.45 Hírek. 22.50 Hírek. 22.55 Hírek. 23.00 Hírek. 23.05 Hírek. 23.10 Hírek. 23.15 Hírek. 23.20 Hírek. 23.25 Hírek. 23.30 Hírek. 23.35 Hírek. 23.40 Hírek. 23.45 Hírek. 23.50 Hírek. 23.55 Hírek. 24.00 Hírek. 24.05 Hírek. 24.10 Hírek. 24.15 Hírek. 24.20 Hírek. 24.25 Hírek. 24.30 Hírek. 24.35 Hírek. 24.40 Hírek. 24.45 Hírek. 24.50 Hírek. 24.55 Hírek. 25.00 Hírek. 25.05 Hírek. 25.10 Hírek. 25.15 Hírek. 25.20 Hírek. 25.25 Hírek. 25.30 Hírek. 25.35 Hírek. 25.40 Hírek. 25.45 Hírek. 25.50 Hírek. 25.55 Hírek. 26.00 Hírek. 26.05 Hírek. 26.10 Hírek. 26.15 Hírek. 26.20 Hírek. 26.25 Hírek. 26.30 Hírek. 26.35 Hírek. 26.40 Hírek. 26.45 Hírek. 26.50 Hírek. 26.55 Hírek. 27.00 Hírek. 27.05 Hírek. 27.10 Hírek. 27.15 Hírek. 27.20 Hírek. 27.25 Hírek. 27.30 Hírek. 27.35 Hírek. 27.40 Hírek. 27.45 Hírek. 27.50 Hírek. 27.55 Hírek. 28.00 Hírek. 28.05 Hírek. 28.10 Hírek. 28.15 Hírek. 28.20 Hírek. 28.25 Hírek. 28.30 Hírek. 28.35 Hírek. 28.40 Hírek. 28.45 Hírek. 28.50 Hírek. 28.55 Hírek. 29.00 Hírek. 29.05 Hírek. 29.10 Hírek. 29.15 Hírek. 29.20 Hírek. 29.25 Hírek. 29.30 Hírek. 29.35 Hírek. 29.40 Hírek. 29.45 Hírek. 29.50 Hírek. 29.55 Hírek. 30.00 Hírek. 30.05 Hírek. 30.10 Hírek. 30.15 Hírek. 30.20 Hírek. 30.25 Hírek. 30.30 Hírek. 30.35 Hírek. 30.40 Hírek. 30.45 Hírek. 30.50 Hírek. 30.55 Hírek. 31.00 Hírek. 31.05 Hírek. 31.10 Hírek. 31.15 Hírek. 31.20 Hírek. 31.25 Hírek. 31.30 Hírek. 31.35 Hírek. 31.40 Hírek. 31.45 Hírek. 31.50 Hírek. 31.55 Hírek. 32.00 Hírek. 32.05 Hírek. 32.10 Hírek. 32.15 Hírek. 32.20 Hírek. 32.25 Hírek. 32.30 Hírek. 32.35 Hírek. 32.40 Hírek. 32.45 Hírek. 32.50 Hírek. 32.55 Hírek. 33.00 Hírek. 33.05 Hírek. 33.10 Hírek. 33.15 Hírek. 33.20 Hírek. 33.25 Hírek. 33.30 Hírek. 33.35 Hírek. 33.40 Hírek. 33.45 Hírek. 33.50 Hírek. 33.55 Hírek. 34.00 Hírek. 34.05 Hírek. 34.10 Hírek. 34.15 Hírek. 34.20 Hírek. 34.25 Hírek. 34.30 Hírek. 34.35 Hírek. 34.40 Hírek. 34.45 Hírek. 34.50 Hírek. 34.55 Hírek. 35.00 Hírek. 35.05 Hírek. 35.10 Hírek. 35.15 Hírek. 35.20 Hírek. 35.25 Hírek. 35.30 Hírek. 35.35 Hírek. 35.40 Hírek. 35.45 Hírek. 35.50 Hírek. 35.55 Hírek. 36.00 Hírek. 36.05 Hírek. 36.10 Hírek. 36.15 Hírek. 36.20 Hírek. 36.25 Hírek. 36.30 Hírek. 36.35 Hírek. 36.40 Hírek. 36.45 Hírek. 36.50 Hírek. 36.55 Hírek. 37.00 Hírek. 37.05 Hírek. 37.10 Hírek. 37.15 Hírek. 37.20 Hírek. 37.25 Hírek. 37.30 Hírek. 37.35 Hírek. 37.40 Hírek. 37.45 Hírek. 37.50 Hírek. 37.55 Hírek. 38.00 Hírek. 38.05 Hírek. 38.10 Hírek. 38.15 Hírek. 38.20 Hírek. 38.25 Hírek. 38.30 Hírek. 38.35 Hírek. 38.40 Hírek. 38.45 Hírek. 38.50 Hírek. 38.55 Hírek. 39.00 Hírek. 39.05 Hírek. 39.10 Hírek. 39.15 Hírek. 39.20 Hírek. 39.25 Hírek. 39.30 Hírek. 39.35 Hírek. 39.40 Hírek. 39.45 Hírek. 39.50 Hírek. 39.55 Hírek. 40.00 Hírek. 40.05 Hírek. 40.10 Hírek. 40.15 Hírek. 40.20 Hírek. 40.25 Hírek. 40.30 Hírek. 40.35 Hírek. 40.40 Hírek. 40.45 Hírek. 40.50 Hírek. 40.55 Hírek. 41.00 Hírek. 41.05 Hírek. 41.10 Hírek. 41.15 Hírek. 41.20 Hírek. 41.25 Hírek. 41.30 Hírek. 41.35 Hírek. 41.40 Hírek. 41.45 Hírek. 41.50 Hírek. 41.55 Hírek. 42.00 Hírek. 42.05 Hírek. 42.10 Hírek. 42.15 Hírek. 42.20 Hírek. 42.25 Hírek. 42.30 Hírek. 42.35 Hírek. 42.40 Hírek. 42.45 Hírek. 42.50 Hírek. 42.55 Hírek. 43.00 Hírek. 43.05 Hírek. 43.10 Hírek. 43.15 Hírek. 43.20 Hírek. 43.25 Hírek. 43.30 Hírek. 43.35 Hírek. 43.40 Hírek. 43.45 Hírek. 43.50 Hírek. 43.55 Hírek. 44.00 Hírek. 44.05 Hírek. 44.10 Hírek. 44.15 Hírek. 44.20 Hírek. 44.25 Hírek. 44.30 Hírek. 44.35 Hírek. 44.40 Hírek. 44.45 Hírek. 44.50 Hírek. 44.55 Hírek. 45.00 Hírek. 45.05 Hírek. 45.10 Hírek. 45.15 Hírek. 45.20 Hírek. 45.25 Hírek. 45.30 Hírek. 45.35 Hírek. 45.40 Hírek. 45.45 Hírek. 45.50 Hírek. 45.55 Hírek. 46.00 Hírek. 46.05 Hírek. 46.10 Hírek. 46.15 Hírek. 46.20 Hírek. 46.25 Hírek. 46.30 Hírek. 46.35 Hírek. 46.40 Hírek. 46.45 Hírek. 46.50 Hírek. 46.55 Hírek. 47.00 Hírek. 47.05 Hírek